

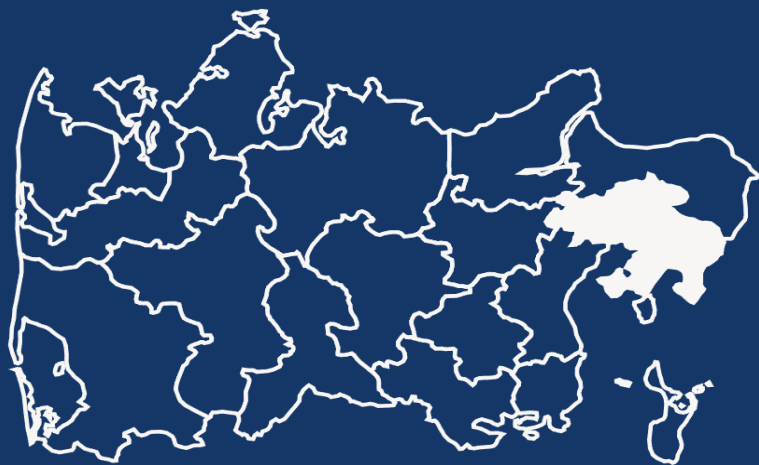

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Erhvervsudvikling i Syddjurs Kommune

Tendenser, specialisering, vækst og
erhvervsfremmeindsats

August 2024

Indhold

1. Forord og sammenfatning	3
2. Temaafsnit om ejerledede virksomheder	8
3. Beskæftigelse og specialisering	20
4. Iværksætteri og virksomhedsbestand	26
5. Vækstvirksomheder og eksport	34
6. Profilanalyse – highlights	38

1

Forord og sammenfatning

Forord

Hej og velkommen til den femte udgave af vores kommunerapporter om erhvervsudviklingen i Midtjylland. I denne rapport dykker vi ned i, hvordan det står til med erhvervslivet i de 19 kommuner her i regionen.

Hos Erhvervshus Midtjylland har vi som mål at identificere og styrke de faktorer, der driver væksten og giver midtjyske virksomheder en konkurrencefordel. Samtidig vil vi adressere de udfordringer, som kan hæmme udviklingen. Kommunerapporterne skal være en kilde til viden, så vi sammen kan fremme erhvervslivet både lokalt og regionalt og udnytte de mange potentialer, som vores region har.

Ligesom i de tidligere kommunerapporter har vi samlet data om det lokale erhvervsliv – fra beskæftigelse og iværksætteri til virksomheders udvikling og eksport. Vi har også inkluderet statistik om brugen af lokal erhvervsservice og specialiseret vejledning, baseret på profilanalysen fra 2024.

Denne gang har vi et særligt tema om ejerledede virksomheder. Disse virksomheder spiller en vigtig rolle i vores region, og vi ser nærmere på, hvor mange der er i hver kommune, og hvordan de klarer sig. Ejerledede virksomheder står over for udfordringer som generationsskifte, nye teknologier og grøn omstilling, og vi giver et overblik over deres karakteristika.

Vi zoomer også ind på de virksomheder, der snart skal have nye ejere. Det er vigtigt for os, at disse ejerskifter bliver succesfulde, så vi kan bevare arbejdspladserne her i regionen.

Sidst, men ikke mindst, kigger vi på diversiteten i de ejerledede virksomheder. Det handler om kønsfordeling i ledelsen, nationalitet og beskæftigelse af personer, som ellers måske ville have svært ved at få et job. Diversitet bringer nye perspektiver og kompetencer ind i

virksomhederne og kan gøre dem mere attraktive medarbejdere.

Vi vil gerne sige en stor tak til alle kommuner. Jeres input er med til at skabe inspiration og dele viden på tværs af kommunerne, og det kan føre til nye erhvervsstrategier, initiativer og samarbejder, der gavner vores lokale erhvervsliv. Vi håber også, at rapporten kan sætte fokus på vigtige emner, hvor der er stort potentiale for udvikling.

Samarbejdet mellem lokal erhvervsservice, erhvervshuset og kommunerne er nøglen til at styrke erhvervsfremmeindsatsen. Kommunerapporterne skal hjælpe os med at samarbejde endnu bedre og udnytte både lokale og tværkommunale muligheder og tackle de udfordringer, vi står over for.

Gennem rapporten kan du se, hvordan din kommune klarer sig i forhold til resten af Region Midtjylland, landet og en gruppe sammenligningskommuner.

Sammenligningskommunerne er Favrskov Kommune, Hedensted Kommune, Ikast-Brande Kommune, Odder Kommune og Skanderborg Kommune.

God læselyst!

Med venlig hilsen

Bestyrelsesformand Ib Lauritsen

Direktør Mette Højborg

Sammenfatning – erhvervspræstationer

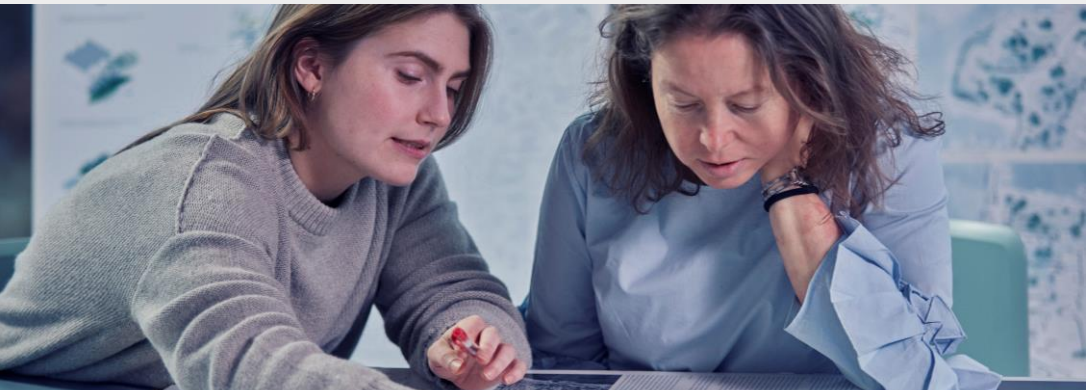
Tabellen til højre sammenfatter Syddjurs Kommunes erhvervspræstationer i 2022 på en række nøgleområder. I tabellen er Syddjurs Kommune sammenlignet med hele Region Midtjylland og med andre kommuner i Danmark af samme type som Syddjurs Kommune (angivet ved et trafiklys).

Tabellen viser øverst, at den private jobvækst har været noget mindre end i regionen som helhed og sammenlignet med andre oplandskommuner.

Årsagen til dette skal findes i en kombination af en lav etableringsrate, få vækst-virksomheder og en beskeden vækst i eksportværdien blandt de virksomheder, der har eksport.

Derimod er overlevelsesraten for nye virksomheder pæn i Syddjurs Kommune, ligesom væksten hos de større virksomheder har fulgt udviklingen i resten af regionen.

Rapporten viser også, at Syddjurs Kommune har flere tilflyttende end fraflyttende virksomheder, men at virksomhederne i gennemsnit er små.

	Syddjurs Kommune	Region Midtjylland	Sammenligning med andre oplandskommuner
Jobvækst i den private sektor 2017-22	3,9 pct.	11,2 pct.	
Andel iværksætter-virksomheder	3,8 pct.	4,8 pct.	
Treårig overlevelsesrate for nye virksomheder	58,4 pct.	56,7 pct.	
Andel vækstvirksomheder	6,2 pct.	10,4 pct.	
Andel eksportvirksomheder	13,8 pct.	19,8 pct.	
Jobvækst i store virksomheder 2017-22	17,8 pct.	17,1 pct.	

Sammenfatning – erhvervsstruktur

Oversigten til højre giver et samlet billede af Syddjurs Kommunes profil som erhvervskommune.

De tre største brancher målt på antal jobs er detailhandel, bygge og anlæg samt landbrug, skovbrug og fiskeri. De udgør til sammen ca. 2.626 årsværk eller 32 procent af den samlede private beskæftigelse i kommunen.

Set relativt til andre kommuner skiller især kultur/fritid, privat undervisning og primære erhverv sig ud. Alle tre brancher udgør mere end dobbelt så meget af den private beskæftigelse som i en gennemsnitskommune.

Når luppen sættes på de nationale styrkepositioner – defineret af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse – skiller især livsstil og mode (Kvadrat) sig ud. Men også byggeri og byggematerialer fylder relativt meget i Syddjurs Kommune.

Det fremgår endvidere, at mikrovirksomheder dominerer i Syddjurs. Mere end halvdelen af den private arbejdskraft er beskæftiget i virksomheder med max. ni ansatte. Det modsatte gør sig gældende for store virksomheder.

Endelig er brugen af udenlandsk arbejdskraft noget mindre end i regionen som helhed.

De tre største brancher

1. Detailhandel:	1.043 årsværk
2. Bygge og anlæg:	989 årsværk
3. Landbrug, skovbrug og fiskeri:	594 årsværk

Udenlandsk arbejdskraft

Syddjurs Kommune:	7,9 pct.
Region Midtjylland:	10,2 pct.

Top 3 specialiserede brancher

1. Kultur og fritid:	3,1
2. Undervisning:	2,3
3. Landbrug, skovbrug og fiskeri:	2,2

Top 3 specialiserede klynger

1. Livsstil og mode:	2,6
2. Byggeri og byggematerialer:	1,2
3. Fødevarer:	1,1

Note: En specialisering på 1,0 svarer til, at en branche/klynge udgør en andel af den private beskæftigelse, der svarer til landsgennemsnittet.

Andel beskæftigede i store og små virksomheder

Syddjurs Kommune		Region Midtjylland	
Mikrovirksomheder (0,5-9 årsværk):	53 pct.	Mikrovirksomheder (0,5-9 årsværk):	31 pct.
Store virksomheder (50+):	19 pct.	Store virksomheder (50+):	39 pct.

Sammenfatning – ejerledede selskaber

Dette års særtema giver en karakteristik af den store gruppe af ejerledede selskaber i det midtjyske erhvervslandskab og sætter fokus på to vigtige emner – ejerledernes alder og diversiteten i de ejerledede virksomheder.

Analysen viser, at de ejerledede selskaber udgør en betydelig del af de midtjyske virksomheder – målt på både antal og beskæftigelse. Især ejerledede virksomheder med 11-50 årsværk fylder meget beskæftigelsesmæssigt i den midtjyske økonomi. Samtidig har ca. 1/3 af de ejerledede selskaber med mindst fem ansatte eksport.

Analysen understreger, at ejer- og generationsskifte er et vigtigt erhvervspolitisk tema. I nogle kommuner er helt op til 40 pct. af ejerlederne over 55 år.

Når det gælder diversitet, viser analysen, at der er sket en betydelig stigning i både brugen af udenlandsk arbejdskraft og i antallet af ejerledere, der har ansat personer, der befinder sig på kanten af arbejdsmarkedet.

Til gengæld er der fortsat en stor kønsmæssig ubalance blandt lederne i ejerledede selskaber. I Midtjylland som helhed er kun godt hver sjette leder en kvinde i denne gruppe af virksomheder. Og kun 42 pct. af de ejerledede selskaber med to ledere eller flere har ansat en kvindelig leder. På begge områder ligger Midtjylland under lands gennemsnittet.

Udvalgte resultater fra analysen

I Syddjurs Kommune ligger 60 pct. af den private beskæftigelse i ejerledede selskaber og enkeltmandsvirksomheder. For regionen som helhed er andelen 35 pct.

Syddjurs Kommune huser i alt 108 ejerledede selskaber med mindst fem årsværk.

I 21 pct. af de ejerledede selskaber i Syddjurs Kommune med mindst fem årsværk er ejerlederen over 55 år, mens ejerlederen i otte pct. af selskaberne er over 65 år.

I Syddjurs Kommune har 20 pct. af de ejerledede selskaber med mindst fem årsværk eksport. I Region Midtjylland som helhed er andelen 32 pct.

12 pct. af lederne i de ejerledede selskaber i Syddjurs Kommune er kvinder. I regionen som helhed er andelen 17 pct.

53 pct. af de ejerledede selskaber (mindst fem årsværk) i Syddjurs Kommune beskæftiger personer, der er i støttet beskæftigelse. For regionen som helhed er andelen 46 pct.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

2

Temaafsnit om ejerledede selskaber

Temaafsnittet i dette års kommunerapporter giver en karakteristik af ejerledede selskaber i de midtjyske kommuner.

Baggrunden er, at ejerledede virksomheder fylder meget i det midtjyske erhvervslandskab. Samtidig står en del ejerledede virksomheder over for ejerskifte på kort eller lidt længere sigt.

De første sider giver en samlet karakteristik af ejerledede selskaber i kommunen, herunder antal, størrelse og eksport.

Dernæst giver afsnittet et overblik over, hvor mange ejerledede selskaber der står over for ejerskifte på kort eller lidt længere sigt.

Til sidst præsenteres indikatorer for diversiteten i de ejerledede virksomheder. Afsnittet sætter fokus på udbredelsen af kvinder i bestyrelse og ledelse samt diversitet mht. brug af arbejdskraft fra forskellige lande og personer på kanten af arbejdsmarkedet.

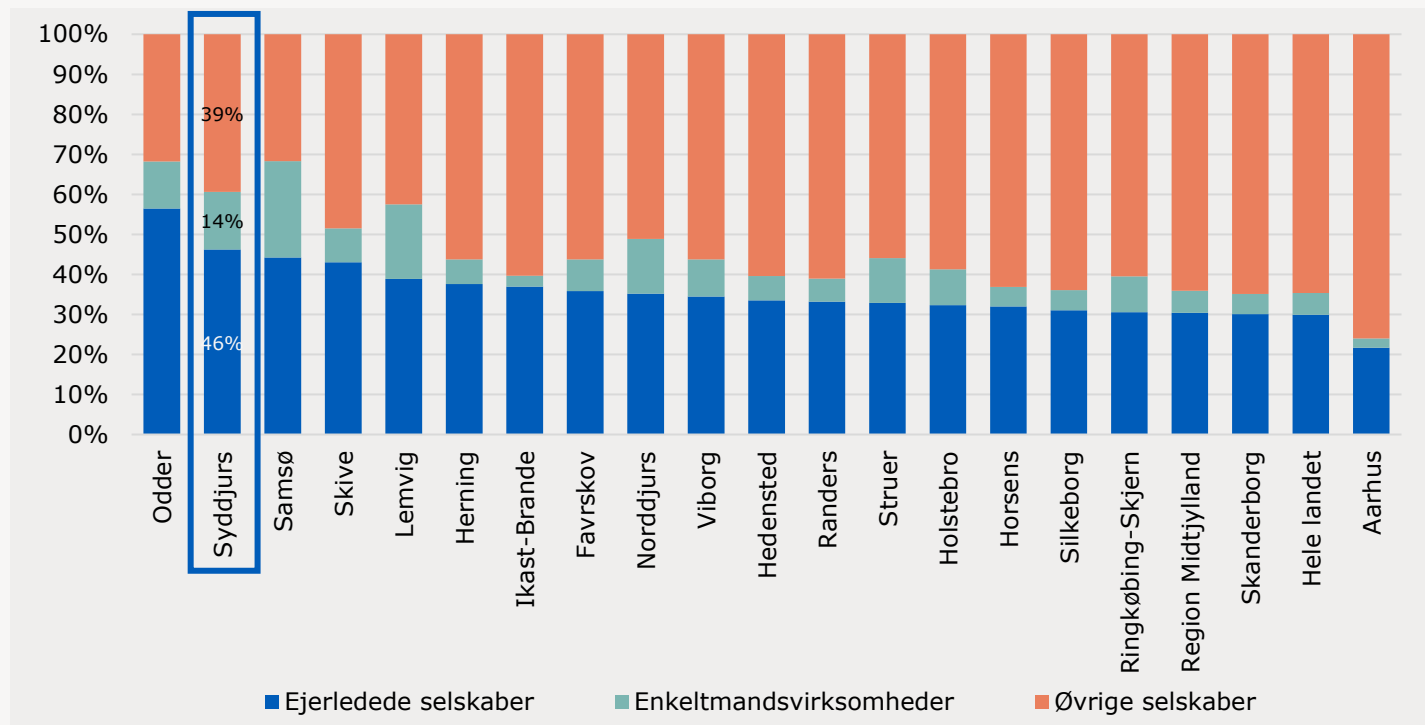
Beskæftigelsen fordelt på virksomhedstyper i de midtjyske kommuner

Ved udgangen af 2022 husede Syddjurs Kommune i alt 1.057 ejerledede aktie- og anpartsselskaber. Dertil kommer et stort antal enkeltmandsvirksomheder, der for langt de flestes vedkommende også er ejerledede.

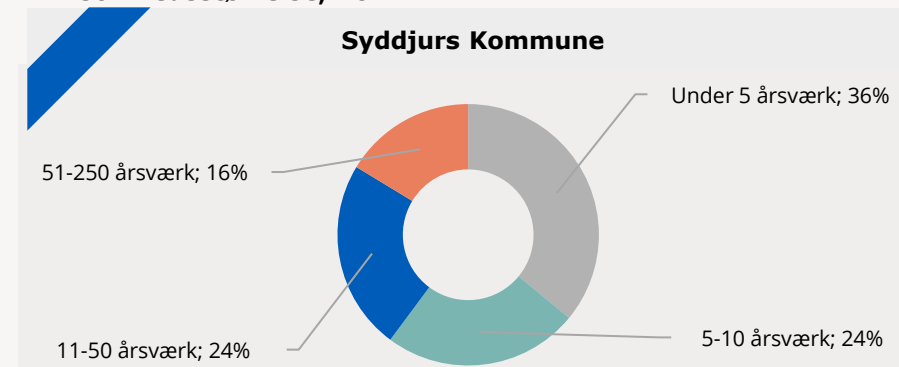
Der er betydelig forskel på, hvor meget denne gruppe af virksomheder udgør af den samlede beskæftigelse i de midtjyske kommuner, som det fremgår af figur 2.1. Det svinger fra 68 pct. i Odder Kommune til 24 pct. i Aarhus Kommune. I Syddjurs Kommune udgør ejerledede selskaber 46 pct. af beskæftigelsen, mens enkeltmandsvirksomheder udgør 14 pct.

Herudover viser figur 2.2, hvordan beskæftigelsen blandt de ejerledede selskaber i Syddjurs Kommune er fordelt på virksomhedsstørrelser. Det fremgår, at 36 pct. er beskæftiget i virksomheder med under 5 ansatte, der således er den klart dominerende gruppe.

Figur 2.1. Private fuldtidsjobs i midtjyske kommuner fordelt på virksomhedstype, 2022

Figur 2.2. Private fuldtidsjobs i ejerledede selskaber fordelt på virksomhedsstørrelse, 2022

Ejerledede selskaber er opgjort som privatejede selskaber (primært A/S og ApS), hvor direktøren samtidig ejer mindst 50 pct. af selskabet.

Analysen er baseret på Danmarks Statistiks (DST) firmastatistik over økonomisk aktive selskaber og deltagerregisteret, der indeholder oplysninger om selskabernes ledelse og ejerkreds.

Enkeltmandsvirksomheder er oftest ejerledet. Men DST har ikke oplysninger om ledelsen og ejerkredsen i enkeltmandsvirksomheder, hvorfor de er udeladt af den resterende del af analysen.

Fokus på ejerledede selskaber i Syddjurs – 108 selskaber beskæftiger mindst 5 årsværk

Den resterende del af afsnittet zoomer ind på ejerledede selskaber med en beskæftigelsesmæssig tyngde i kommunen. Derfor afgrænses de ejerledede selskaber i det følgende til selskaber med mindst fem årsværk. Oversigten neden for viser, at 108 af kommunens ejerledede selskaber – svarende til 10 pct. – beskæftiger mindst fem årsværk. Den største gruppe rent antalsmæssigt er virksomheder med 0-5 årsværk.

De to figurer til højre sammenligner de ejerledede selskaber med mindst fem årsværk i kommunen med ejerledede selskaber i resten af regionen og landet på to centrale områder – nemlig om virksomhederne har eksport, og om de har en bestyrelse. Figur 2.3 viser, at 20 pct. af de ejerledede selskaber i Syddjurs Kommune havde eksport i 2022 hvilket er lavere end regions- og landsgennemsnittet.

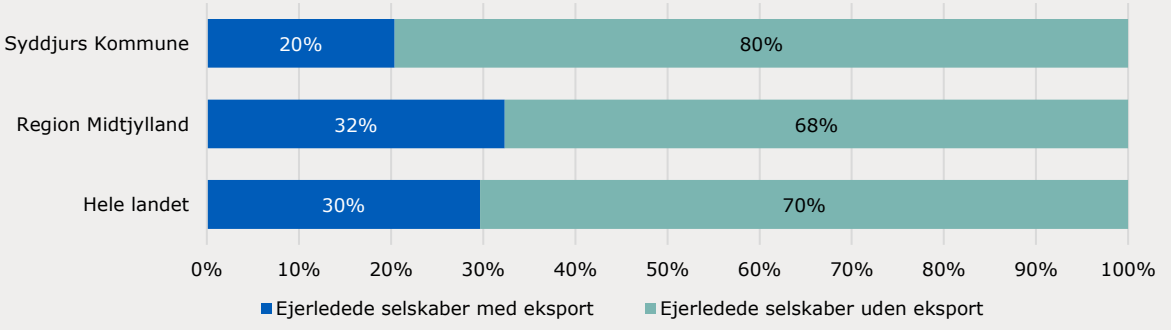
Figur 2.4 viser, at 32 pct. af de ejerledede selskaber i Syddjurs Kommune havde en bestyrelse i 2022, hvilket er også er lavere end regions- og landsgennemsnittet.

Oversigt - ejerledede selskaber i Syddjurs Kommune, 2022

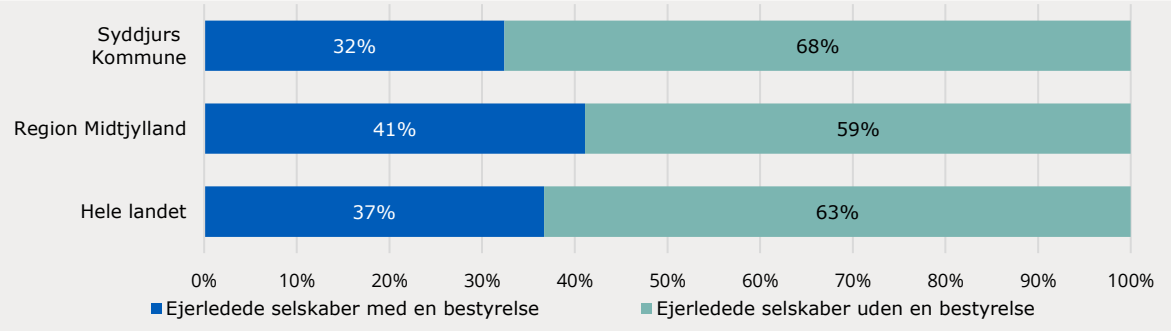

	Antal	Andel
Ejerledede selskaber i alt:	1.057	100%
<i>Heraf selskaber med:</i>		
Ingen årsværk	373	35%
Under 5 årsværk	576	54%
5-10 årsværk	76	7%
11-50 årsværk	28	3%
51-250 årsværk	4	0%
250+ årsværk	0	0%
Mindst fem årsværk	108	10%

Figur 2.3. Andel ejerledede selskaber med mindst fem årsværk og eksport, 2022

Figur 2.4. Andel ejerledede selskaber med mindst fem årsværk og en bestyrelse, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Andelene summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

Ejernes alder i ejerledede selskaber

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

29 pct. af ejerlederne i Syddjurs er 55 år eller ældre

Et godt forberedt og velgennemført ejer- og generationsskifte tager ofte mange år. Samtidig er et succesfuldt ejerskifte afgørende for mange ejerledede virksomheders fortsatte udvikling og for bevaring af jobs.

Derfor er det interessant at se nærmere på, hvor mange ejerledede selskaber med en betydelig aktivitet (her defineret som selskaber med mindst fem årsværk), der er ejet af personer over en vis alder.

Figur 2.5 sammenligner på tværs af midtjyske kommuner andelen af ejerledede selskaber, hvor ejerlederen er over 55 år.

Det fremgår, at 29 pct. af selskaberne i Syddjurs Kommune har en ejerleder over denne alder. Det er lidt under det midtjyske gennemsnit.

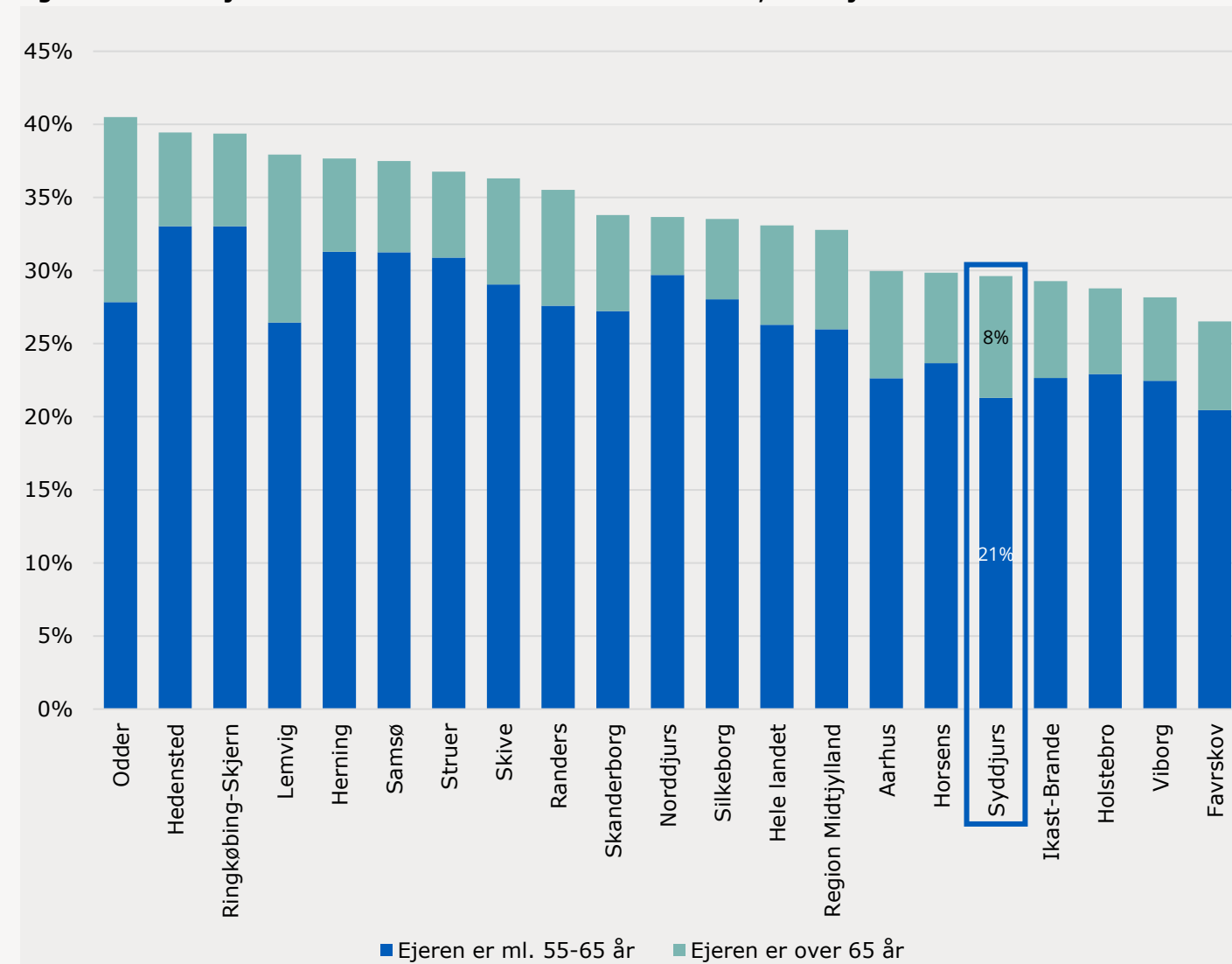
Denne side og den følgende side giver en karakteristik af ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og som inden for en overskuelig fremtid formodes at skulle gennemføre et ejerskifte.

Selskaber, der potentielt står over for ejerskifte, er opgjort på baggrund af ejerlederens alder i 2022. Konkret er de ejerledede selskaber inddelt i tre grupper:

- Nært forestående ejerskifte – ejerlederen er over 65 år
- Ejerskifte på længere sigt – ejerlederen er ml. 55-65 år
- Øvrige ejerledede selskaber – ejerlederen er under 55 år

Hvis selskabet har to ejerledere (dvs. at begge ejer 50 pct.) anvendes alderen for den yngste ejerleder.

Figur 2.5. Andel ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, hvor ejerlederen er 55 år eller ældre

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Enkeltmandsvirksomheder er udeladt, da det ikke er muligt at opgøre ejernes alder for denne virksomhedstype.

Mange selskaber inden for bygge og anlæg står over ejerskifte

Syddjurs Kommune havde ved udgangen af 2022 i alt 108 ejerledede selskaber med mindst fem årsværk. Af disse havde 32 en ejerleder på mindst 55 år, mens 9 havde en ejerleder på mindst 65 år. Det fremgår af tabel 2.1, der også viser størrelsesfordelingen af de selskaber, der står over ejerskifte på kort eller længere sigt.

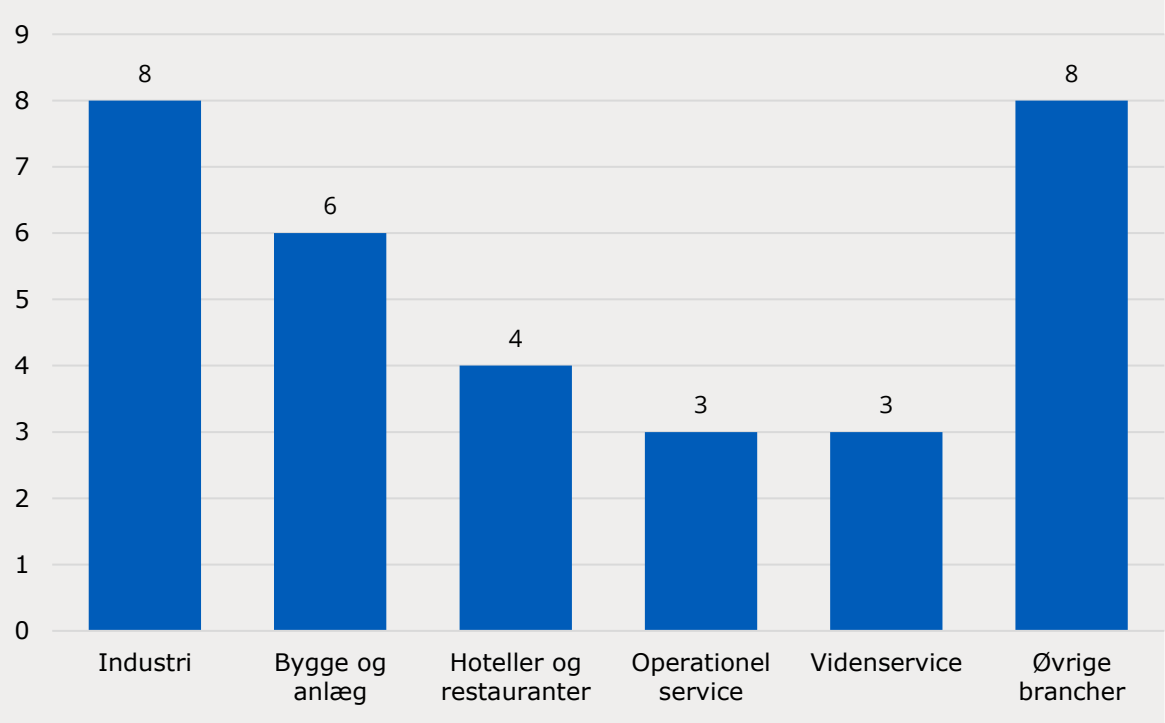
Figur 2.6 viser endvidere branchefordelingen blandt gruppen af ejerledede selskaber, hvor ejerlederen er mindst 55 år, og som beskæftiger mindst fem årsværk. Det fremgår, at otte ud af de 32 selskaber ligger inden for industri. Denne branche udgør således 25 pct. af de selskaber i kommunen, hvor ejerlederen står over ejerskifte på kort eller længere sigt. Til sammenligning udgør branchen 5 pct. af alle kommunens virksomheder (se afsnit 4). Derudover er der mange selskaber inden for bygge og anlæg, hvor ejerlederen er over 55 år.

Tabel 2.1. Antal ejerledede selskaber i Syddjurs Kommune med mindst fem årsværk, der står overfor ejerskifte, opdelt på størrelse og ejerlederens alder, 2022

	Nært forestående ejerskifte (over 65 år)	Ejerskifte på længere sigte (55-65 år)	I alt
5-10 årsværk	9	13	22
11-50 årsværk	0	9	9
51-250 årsværk	0	1	1
I alt	9	23	32

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Figur 2.6. Branchefordeling af ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, der står over for ejerskifte i Syddjurs Kommune (ejerlederen er over 55 år)

Erhvervsrettede tiltag målrettet ejerledede virksomheder i Syddjurs Kommune

Ejerledede virksomheder udgør en stor andel af virksomhedsbestanden i Syddjurs Kommune. Der er mange små og familiedrevne virksomheder, og de fordeler sig på et bredt udsnit af brancher. De ejerledede virksomheder er vigtige for erhvervsudviklingen og for beskæftigelsen i kommunen. Der ligger et uforløst potentiale i de lokale ejerledede virksomheder, men der er en mangel på erkendelse af potentialets størrelse blandt mange ejerledere.

Udfordringer

Alene om ansvaret: En klassisk udfordring er, at ejerlederen sidder tungt på alle nøglepositioner i virksomheden og forsøger at løse alle opgaver efter bedste evne frem for at rekruttere specialiseret arbejdskraft. Navnlig spores der blandt de ejerledede virksomheder en modvilje mod at rekruttere akademisk arbejdskraft.

Nye krav og tendenser: Aktuelt er mange ejerledere udfordret af nye krav og tendenser på det globale marked. Det gælder især underleverandører til større erhvervs-kunder, der skal indføre procedurer for at arbejde med ESG og LCA.

Skærpet konkurrence: Flere af de mindre ejerledere oplever, at konkurrencen er skærpet de seneste år. Dette gælder også for at blive leverandør til offentlige kunder. Det kan være svært at forstå vilkårene for at indgå kontrakter med offentlige kunder og i mange tilfælde vil de ikke være i stand til at skalere produktionen i tilstrækkelig grad til at kunne byde ind på de offentlige storkøbsaftaler.

Generationsskifte: En del af de mindre ejerledede virksomheder i Syddjurs Kommune står over for et nært generationsskifte i og med, at ejeren efterhånden er oppe i alderen. Mange af dem vil imidlertid være vanskelige at generationsskifte, fordi der hverken er relevante arvtagere inden for familien eller interesserede købere udefra.

Initiativer

Syddjurs Kommune har fokus på de ejerledede virksomheder og søger at understøtte virksomhederne via den basale erhvervsservice og målrettede tilbud, der udbydes sammen med Erhvervshus Midtjylland, VisitAarhus, Business Djursland, m.fl.

Politisk niveau: Syddjurs Kommune forsøger at agere proaktivt og opsøgende i forhold til at understøtte de ejerledede virksomheder. På det politiske niveau tager både borgmesteren og medlemmerne af Erhvervs- og planudvalget på virksomhedsbesøg. Gennem disse besøg får politikerne et godt indblik i virksomhedernes vilkår og behov.

Opsøgende Erhvervsenhed: Syddjurs Kommune er ligeledes opsøgende i forhold til de mindre ejerledede virksomheder. I forbindelse med virksomhedsbesøg tages en åben dialog om den enkelte virksomheds drift og udfordringer. I mange tilfælde udløser besøget en efterfølgende vejledning og eventuelt henvisning til specialiseret erhvervs-service i Erhvervshuset eller privat rådgivning.

I øjenhøjde med virksomhederne: I forbindelse med vejledningen i den lokale basale erhvervsservice er Erhvervsenhedens medarbejdere opmærksomme på de aktuelle tendenser på markedet og på muligheder for hjælp inden for det samlede erhvervsfremmesystem.

Syddjurs Kommunes erfaringer med generationsskifte

Erhvervsenheden i Syddjurs Kommune modtager sommetider henvendelser fra lokale ejerledede virksomheder, der står over et snarligt generationsskifte, og som beder om vejledning, men i mange tilfælde kommer disse henvendelser på et for sent tidspunkt.

Vores erfaringer viser, at mange generationsskiftevirksomheder ikke er gjort klar til salg, men at aktiviteten snarere er blevet neddrolet over en årrække, omsætningen er faldet, kunderne er blevet færre og lageret består af ukurante varer. Dette sammenholdt med, at ejerlederen har en urealistisk forventning til virksomhedens værdi, gør et succesfuldt generationsskifte vanskeligt.

Inden for de seneste år har der været flere eksempler på både dagligvarebutikker og udvalgswarebutikker i Syddjurs Kommune, som har skullet generationsskiftes, men hvor ejerlederen ikke umiddelbart har været i stand til selv at finde en køber.

Ideer til initiativer

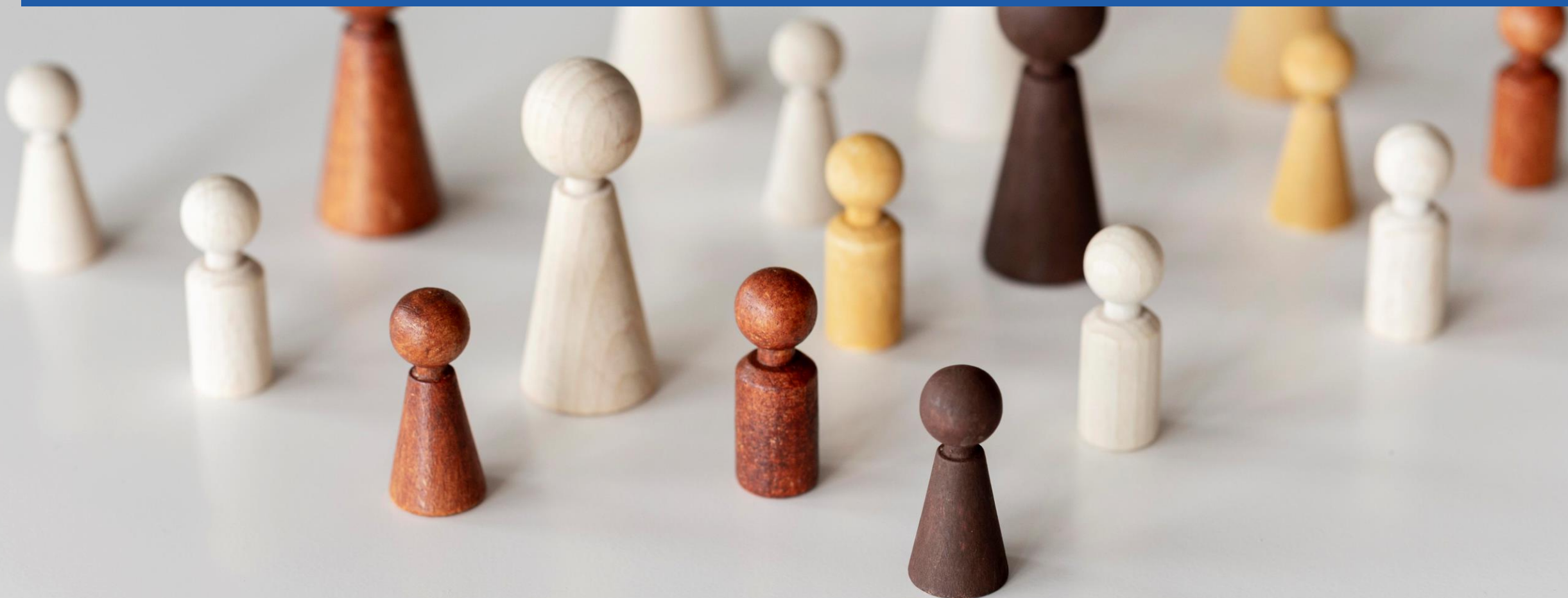
• *Lokalt beredskab:* Der kunne iværksættes et lokalt beredskab, som på et tidligt tidspunkt kunne træde til i forbindelse med generationsskifter i ejerledede virksomheder og bistå ejerlederen i processen.

• *Kombiner iværksætterindsatsen og generationsskifteudfordringen:* Et andet indsatsområde kan være at kombinere iværksætterindsatsen med generationsskifteudfordringen og undersøge mulighederne for at matche begge parter interesser og behov. I den forbindelse vil det være relevant at tænke i retning af en earn-out løsning.

Diversitet i ejerledede selskaber

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

44 pct. af de ejerledede selskaber i Syddjurs Kommune har ansat udenlandsk arbejdskraft

Et af pejlemærkerne for diversitet er medarbejdernes etnicitet og nationalitet. I tabel 2.2 er de ejerledede selskaber i kommunen fordelt efter, om de kun har ansat danskere, eller om de har ansat personer fra henholdsvis andre EU-lande og ikke EU-lande. Det fremgår, at 44 pct. af de ejerledede selskaber med mindst fem årsværk har ansat udenlandsk arbejdskraft. Endvidere har 32 pct. af selskaberne ansat medarbejdere, der kommer fra ikke EU-lande. Der er på dette punkt kun mindre forskelle i forhold til de øvrige midtjyske kommuner samlet set.

Figur 2.7 viser, at der siden 2017 i Syddjurs Kommune især har været en vækst i antallet af ejerledede selskaber, der beskæftiger arbejdskraft fra ikke EU-lande. I resten af regionen og hele landet er det især gruppen af virksomheder med ansatte fra både EU-lande og ikke EU-lande, der er vokset.

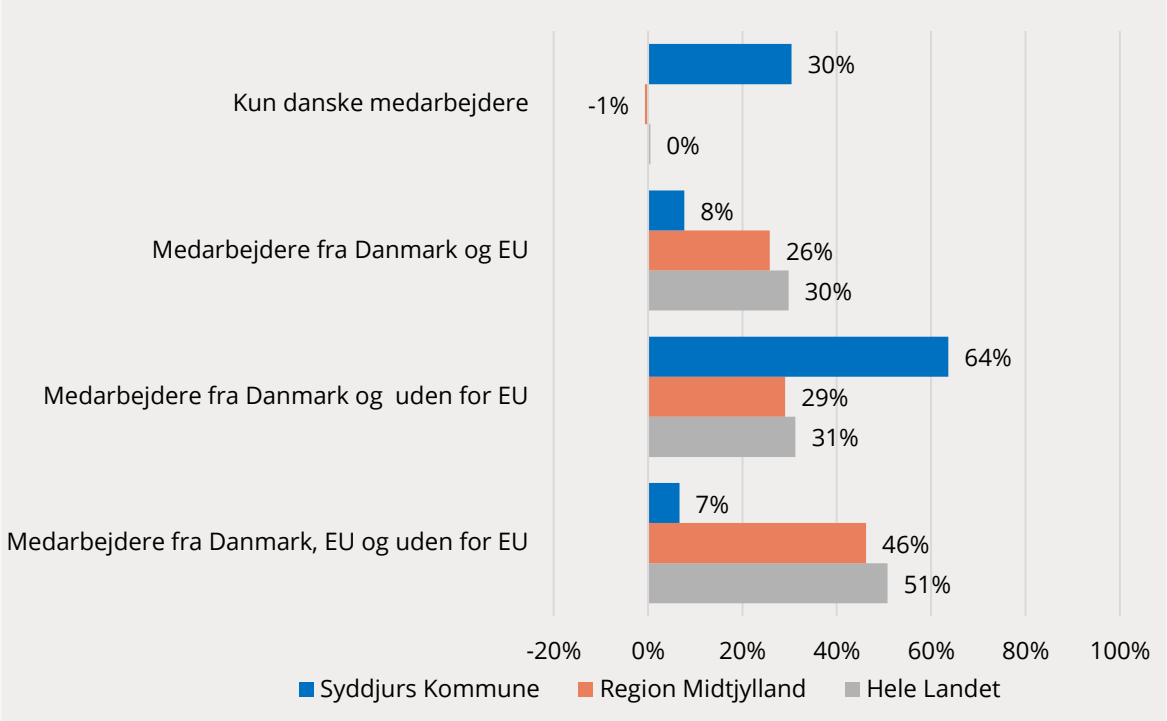
Det generelle billede er, at de midtjyske ejerledede selskaber på dette område er blevet mere diverse, idet antallet af virksomheder med kun danske medarbejdere ikke er vokset.

Tabel 2.2. Ejerledede selskaber i Syddjurs Kommune fordelt efter, om de har ansat medarbejdere med udenlandsk statsborgerskab, 2022

	2022	Andel 2022	Andel 2022 Region Midtjylland
Kun danske medarbejdere	60	56%	51%
Medarbejdere fra Danmark og EU	14	13%	17%
Medarbejdere fra Danmark og uden for EU	18	17%	15%
Medarbejdere fra Danmark, EU og uden for EU	16	15%	18%
I alt	108	100%	100%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og hvor det er muligt at finde oplysninger om medarbejdernes statsborgerskab. Andelen summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

Figur 2.7. Udvikling i antal ejerledede selskaber 2017-22 opdelt efter medarbejdernes nationalitet, 2017-22

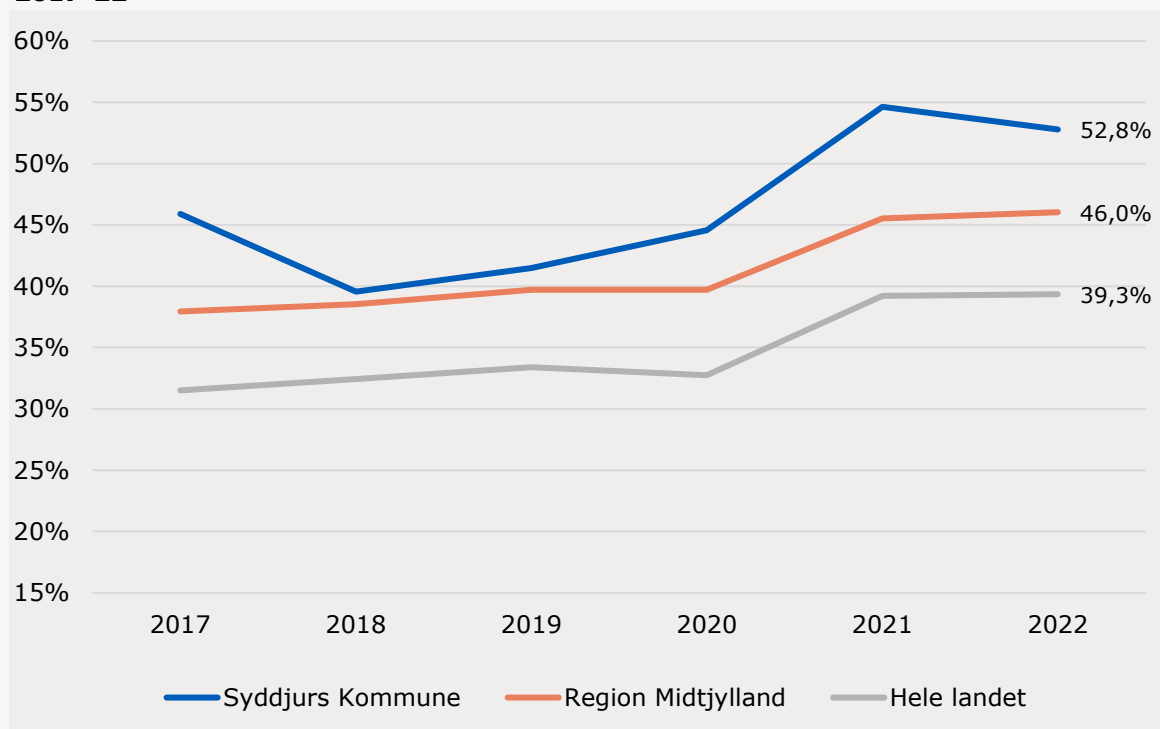
Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og hvor det er muligt at finde oplysninger om medarbejdernes statsborgerskab.

Stigning i brugen af medarbejdere i støttet beskæftigelse

Et andet vigtigt område, når det kommer til diversitet og åbenhed, er brugen af arbejdskraft på kanten af arbejdsmarkedet. Virksomheder kan her markere sig på at tage et samfundsmæssigt medansvar samtidig med, at social ansvarlighed i stigende grad kommer i fokus som en konkurrenceparameter. Figur 2.8 viser udviklingen i andelen af ejerledede selskaber med medarbejdere i støttet beskæftigelse. Det vil sige personer, der ansættes med tilskud fra det offentlige, fx løntilskud, fleksjob, etc. Figuren viser, at der – relativt set – er lidt flere ejerledede selskaber i Syddjurs Kommune end i regionen som helhed, der har medarbejdere i støttet beskæftigelse. Figuren viser også, at det er blevet mere udbredt for selskaberne – både i de midtjyske kommuner og på landsplan – at have medarbejdere i støttet beskæftigelse. I Syddjurs Kommune voksede andelen fra ca. 46 til 53 pct. i perioden 2017-22.

Herudover sammenligner figur 2.9 andelen af virksomheder med medarbejdere i støttet beskæftigelse for forskellige størrelsesgrupper. Det fremgår, at der for alle størrelsesgrupper er en højere andel blandt de ejerledede selskaber i Syddjurs Kommune end i regionen som helhed, som har medarbejdere i støttet beskæftigelse.

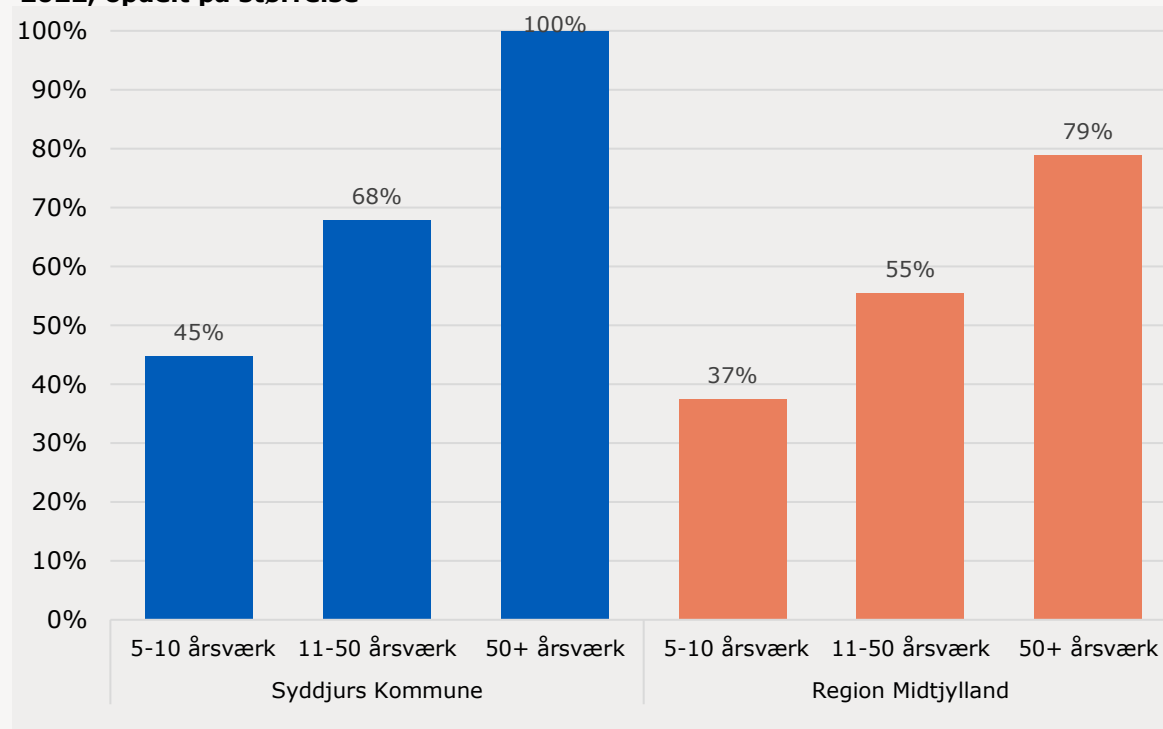
Figur 2.8. Andel ejerledede selskaber med medarbejdere i støttet beskæftigelse, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og som det er muligt at finde oplysninger om virksomhedens medarbejdere.

Figur 2.9. Andel ejerledede selskaber med medarbejdere i støttet beskæftigelse 2022, opdelt på størrelse

Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og som det er muligt at finde oplysninger om virksomhedens medarbejdere.

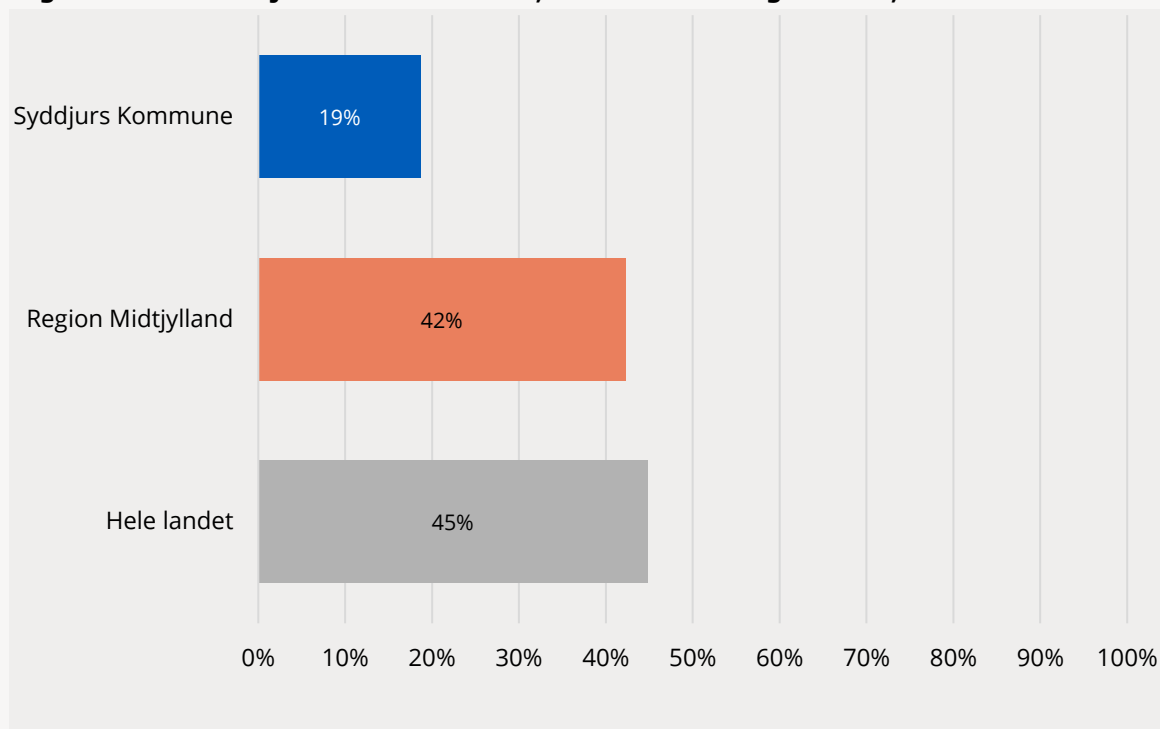
Få kvindelige ledere i de ejerledede selskaber i Syddjurs Kommune

Endelig er diversitet på køn et forhold, der har fået stigende opmærksomhed i de senere år. Både i relation til at sikre mangfoldighed på kompetencer og som et forhold, der vægter, når fx store virksomheder og slutkunder vurderer ESG-forhold gennem værdikæden.

Figur 2.10 viser, hvor stor en andel af ejerledede selskaber med mindst to ledere, der havde kvinder i ledelsen i 2022. Endvidere viser figur 2.11 udviklingen i kvinders andel af samtlige lederstillinger i de ejerledede selskaber i Syddjurs Kommune, regionen som helhed og hele landet.

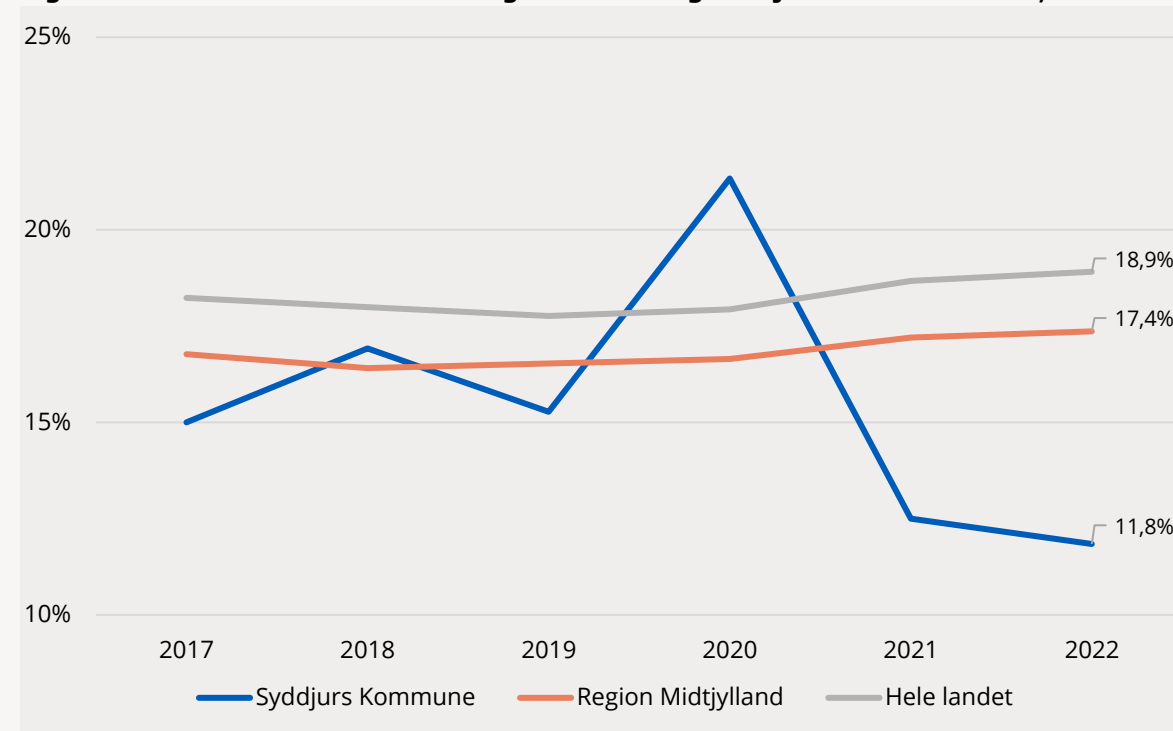
Det fremgår, at Syddjurs Kommune på begge indikatorer lå betydeligt under det midtjyske gennemsnit i 2022. Kun ca. en femtedel af virksomhederne havde kvindelige ledere mod 42 pct. i resten af regionen. Herudover er der et sket et betydeligt fald i antallet af kvindelige ledere siden 2020 i de ejerledede selskaber.

Figur 2.10. Andel ejerledede selskaber, der har kvindelige ledere, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst to personer i ledelsen

Figur 2.11. Kvinders andel af samtlige lederstillinger i ejerledede selskaber, 2017-22

Erhvervsrettede tiltag målrettet diversitet i Syddjurs Kommune

Syddjurs Kommune sætter med social- og beskæftigelsespolitikken 2023 – 2026 rammen for beskæftigelsesområdet indsatser. Politikken bygger videre på Byrådets vision og udviklingsstrategi "Sammen om det gode liv", der indeholder 5 visionstemaer og en række pejlemærker, som Byrådet ønsker et særligt fokus på.

Tre temaer for diversitet

Af de fem visionstemaer er der i social- og beskæftigelsespolitikken fokus på tre temaer, der i forskellig udstrækning tager hensyn til diversitet, socialt ansvar og andre særlige indsatser med henblik på at inkludere alle borgere:

- Erhvervsliv og arbejdsmarked i udvikling med fokus på den rette arbejdskraft og social ansvarlighed.
- Kultur, fællesskaber og velfærd for alle, herunder mestring af eget liv, fællesskaber mod ensomhed samt børn og unge med mod på livet.
- Lokaldemokrati og inddragelse i forhold til bedre løsninger.

Social- og beskæftigelsespolitikken sætter rammen for indsatserne på beskæftigelsesområdet – politikken har fokus på:

- *Virksomhedssamarbejdet:* Syddjurs Kommune ønsker at hjælpe virksomhederne med at rekruttere den rette arbejdskraft, fastholde medarbejdere, herunder seniorer, og arbejde sammen med virksomhederne om at tage et socialt ansvar. Herunder uddeler udvalget en virksomhedspris til virksomheder, der gør en særlig indsats for at skabe job og udviklingsmuligheder for sårbare borgere på arbejdsmarkedet.
- *De unge:* Syddjurs Kommune har et særligt fokus på at hjælpe unge i uddannelse og job, hvilket er afgørende både for at kunne imødekomme efterspørgslen på kvalificeret arbejdskraft og de unges trivsel. Herunder arbejdes med at styrke og udvide samarbejdet med virksomheder og aktører i civilsamfundet, som ønsker at yde en særlig indsats for unge med eksempelvis skolepraktik, fritidsjobs og lærepladser.
- *Helhedsorienterede indsatser:* Syddjurs Kommune ønsker at styrke den enkelte borgers forudsætninger for i så høj grad som muligt at mestre og tage aktivt del i eget liv. Herunder udvikles løsninger, der muliggør, at endnu flere borgere med fysiske, psykiske eller sociale udfordringer kan forblive boende i Syddjurs Kommune og dermed tæt på deres netværk samt i egen bolig.

Kilde: Tekst leveret af Syddjurs Kommune.

- *Fællesskaber:* Syddjurs Kommune ønsker, at alle borgere skal have mulighed for at blive en del af meningsfulde fællesskaber på en arbejdsplads, under uddannelse, i sociale tilbud eller i forenings- og fritidslivet. Herunder styrkes den tidlige indsats og kontakten til virksomhederne, herunder blandt andet vejledning i forhold til tilbagevending og fastholdelse.
- *Den gode borgerdialog:* Syddjurs Kommune ønsker, at alle borgere oplever at blive hørt og inddraget i sagsbehandlingen og beslutninger, som berører dem. I den forbindelse gennemføres tilfredshedsundersøgelser blandt borgere, herunder undersøgelse af borgerens oplevelse af gennemsigtighed i sagsbehandlingen.

Særligt tre af FN's verdensmål, understøttes af social- og beskæftigelsespolitikken:

- *Sundhed og trivsel:* Ved at styrke vores helhedsorienterede indsatser og arbejde med sociale fællesskaber
- *Anstændige jobs og økonomisk vækst:* Ved at samarbejde med virksomheder om rekruttering og et rummeligt arbejdsmarked.
- *Partnerskaber:* Ved at samarbejde med civilsamfund og virksomheder om at styrke trivslen blandt unge.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

3

Beskæftigelse og specialisering

Dette afsnit fokuserer på udviklingen i beskæftigelsen i Syddjurs Kommune og kommunens erhvervsmæssige specialisering.

Først holdes den samlede udvikling i den private jobskabelse op mod sammenligningskommunerne, hele regionen og resten af landet.

Derefter går afsnittet i dybden med kommunens erhvervsstruktur. Først ved at vise jobudviklingen og specialiseringen på brancheniveau samt, hvordan den private beskæftigelse er fordelt på små og større virksomheder. Dernæst viser afsnittet kommunens specialisering inden for erhvervsområder, hvor der er etableret nationale klynger.

Afslutningsvis kigger afsnittet nærmere på udenlandsk arbejdskraft og virksomhedernes brug af efter- og videreuddannelsessystemet.

Beskeden vækst i den private beskæftigelse i Syddjurs Kommune

Udviklingen i den private jobskabelse kan betragtes som en overordnet indikator for kommunernes erhvervspræstationer.

Den sammenfatter således, hvordan den enkelte kommune har klaret sig på underliggende indikatorer som iværksætteri, tiltrækning af virksomheder, omfanget af vækstvirksomheder, eksport, mv.

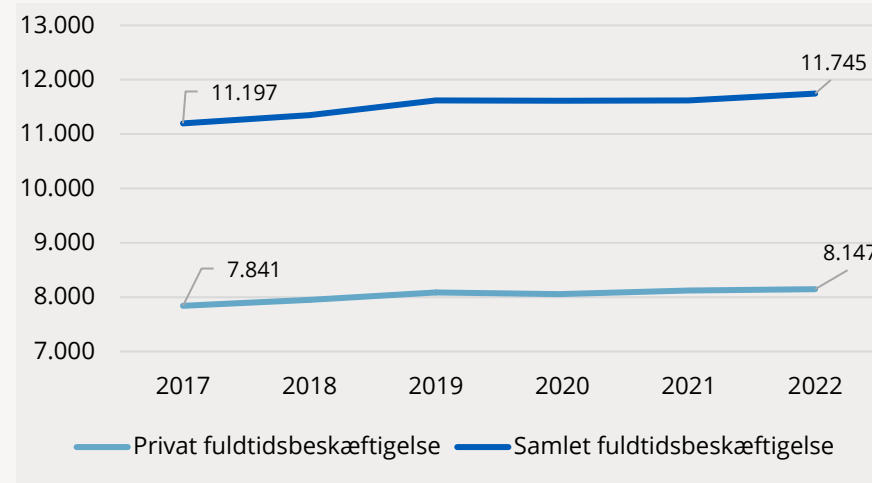
De to øverste figurer fokuserer på udviklingen i perioden 2017-22, mens den nederste figur viser udviklingen i 2023 for lønmodtagere i den private sektor.

Figur 3.1 viser, at der i perioden 2017-22 har været en mindre vækst i den private sektor i kommunen på ca. 300 årsværk. Det svarer til en udvikling på fire pct., som det fremgår af figur 3.2.

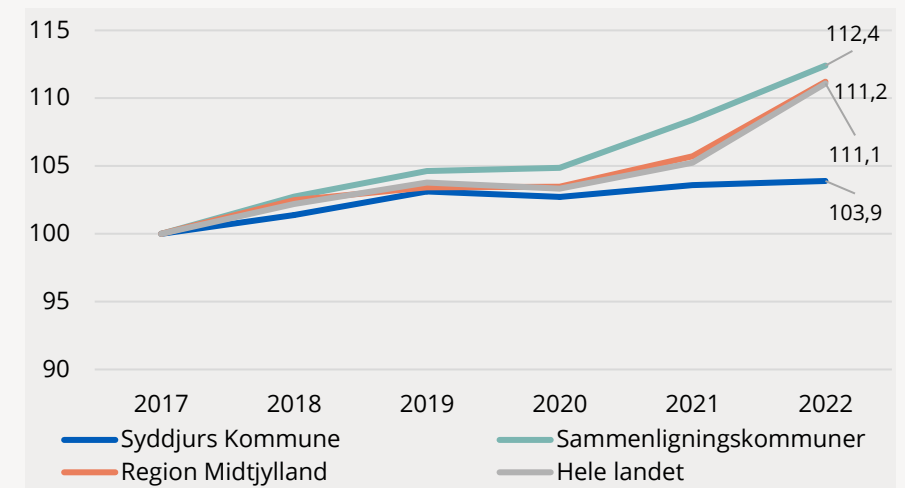
Jobudviklingen har været svagere end i sammenligningskommunerne og resten af regionen – specielt i de seneste par år.

Endelig viser figur 3.3, at der i 2023 har været et mindre fald i den private beskæftigelse i 2023 i Syddjurs Kommune.

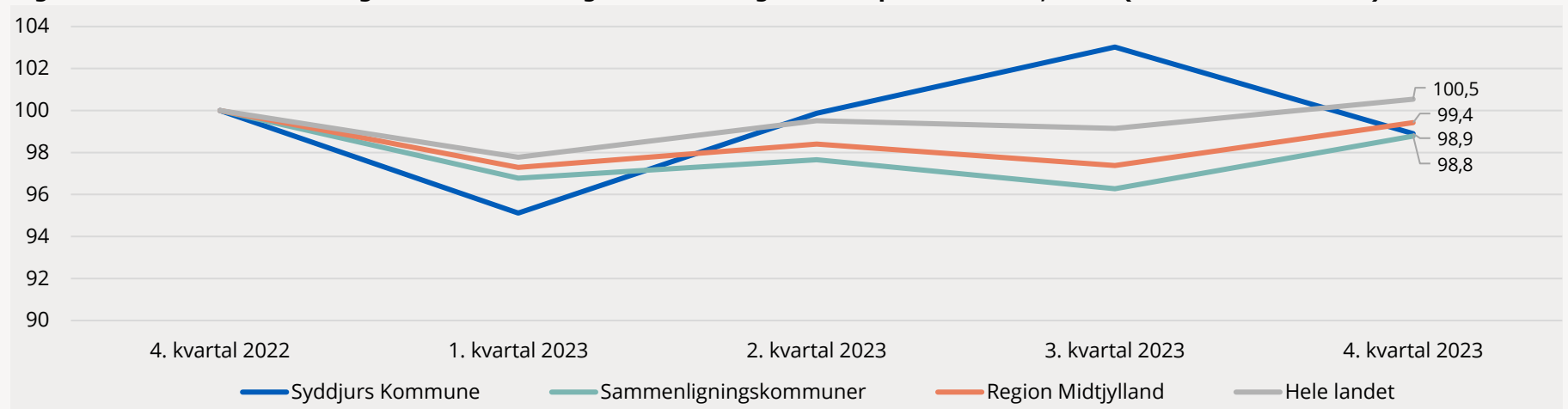
Figur 3.1. Udvikling i den private og samlede fuldtidsbeskæftigelse, 2017-22

Figur 3.2. Indekseret udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede i den private sektor (2017=100)

Figur 3.3. Indekseret udvikling i fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i den private sektor, 2023 (4. kvartal 2022=100)

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik (for figur 3.1. og 3.2.) og jobindsats.dk (for figur 3.3.). Sammenligningskommunerne omfatter: Favrskov, Odder, Skanderborg, Ikast-Brande og Hedensted Kommune. I figur 3.3. er beskæftigelsen i den private sektor opgjort ved den samlede beskæftigelse fratrasket beskæftigelsen i branchen offentlig administration, undervisning og sundhed.

Stor vækst inden for operationel service og undervisning

Tabellen neden for giver et overblik over beskæftigelsen og udviklingen heri i Syddjurs Kommune fordelt på brancher. Tabellen viser også de enkelte branchers erhvervsmæssige specialisering i Syddjurs Kommune i 2022. Det fremgår, at detailhandel er den største branche i Syddjurs Kommune målt på antallet af fuldtidsjobs efterfulgt af bygge & anlæg. Derudover har landbrug, træ- og møbelindustri, kultur og fritid samt privat undervisning en høj specialisering i Syddjurs Kommune. Det største fald findes inden for transport, der i perioden har oplevet en nedgang på 123 årsværk. Omvendt operationel service (rengøring, vikarer, vagttjenester mv.) den branche, der procentmæssigt har haft størst fremgang.

Tabel 3.1. Antal private jobs, jobvækst 2017-22 samt erhvervsmæssig specialisering, fordelt på brancher

Branche	Antal fuldtidsjobs		Jobvækst, 2017-22 (pct.)	Jobvækst i hele landet, 2017-22 (pct.)	Specialisering, 2022
	2017	2022			
Detailhandel	1.015	1.043	3%	5%	1,2
Bygge & anlæg	925	989	7%	19%	1,2
Landbrug, skovbrug og fiskeri	607	594	-2%	2%	2,2
Engroshandel	533	570	7%	7%	0,8
Hoteller og restauranter	410	449	10%	13%	1,3
Elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri	518	428	-17%	8%	1,1
Kultur og fritid	329	411	25%	17%	3,1
Undervisning	328	406	24%	8%	2,3
Tekstil-, træ-, papir- og møbelindustri	384	394	3%	7%	1,6
Operationel service	294	385	31%	13%	0,8
Ejendomshandel og udlejning	283	293	4%	5%	1,5
Rådgivning, forskning og udvikling	245	276	13%	19%	0,5
Olieraffinaderier mv., kemisk industri, medicinalindustri, plast-, glas- og betonindustri	237	272	15%	12%	0,9
Sundhedsvæsen	217	269	24%	25%	1,2
Transport	376	253	-33%	10%	0,5
Andre serviceydelser mv.	235	220	-6%	6%	1,0
Reklame og øvrig erhvervsservice	142	210	48%	10%	1,4
Metalindustri	219	207	-5%	-3%	1,3
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	129	136	6%	11%	0,6
Råstof, energi og forsyning mv.	84	94	12%	22%	1,1
Finansiering og forsikring	110	84	-23%	9%	0,2
Private velfærdsinstitutioner	106	68	-36%	10%	0,4
Tele, IT og information	97	67	-31%	24%	0,2
Forlag, tv og radio	21	28	29%	15%	0,2
Alle brancher	7.841	8.147	4%	11%	1,0

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik. Note: En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at branchens andel af kommunens private beskæftigelse er større end i resten af landet. Hvis specialiseringsgraden er under 1, fylder branchen mindre i kommunen end i resten af landet eller en gennemsnitskommune. Tal markeret med rød angiver, at væksten har været negativ.

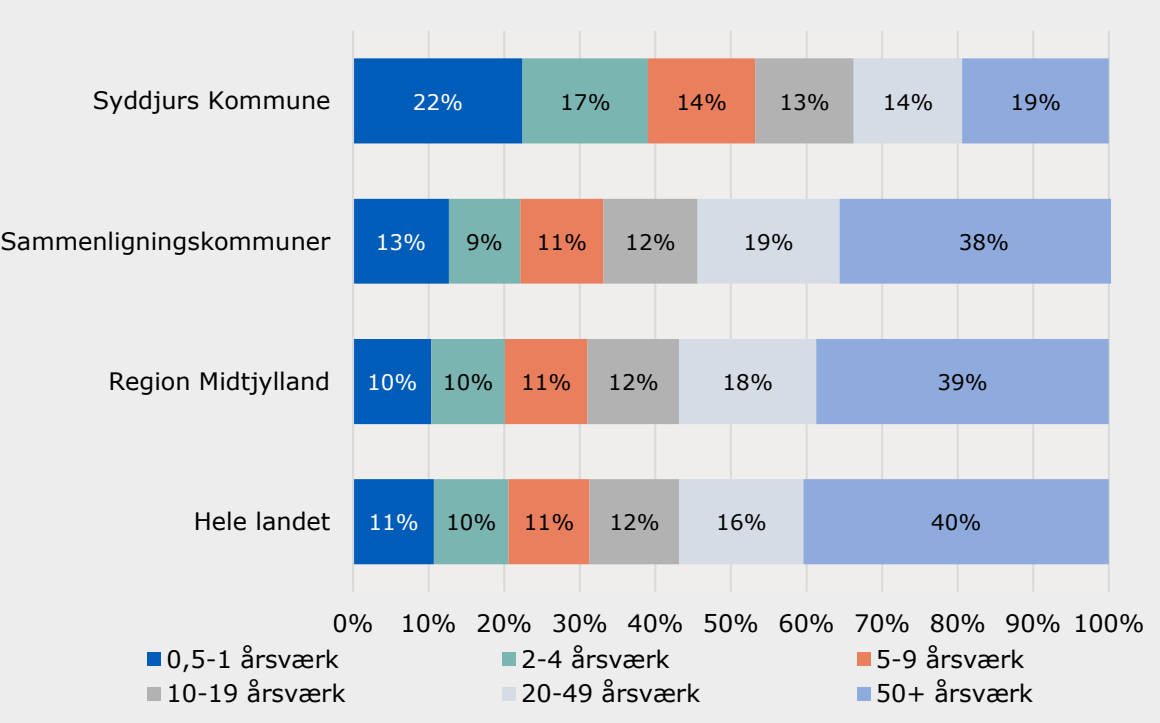
Mikrovirksomheder dominerer erhvervsstrukturen i Syddjurs

Figuren og tabellen neden for giver et billede af virksomhedsstrukturen i Syddjurs Kommune. Figur 3.4 viser, hvor meget forskellige størrelsesgrupper i 2022 udgjorde af den private beskæftigelse, mens tabel 3.2 viser, hvad jobvæksten har været i hver størrelsesgruppe i perioden 2017-22.

Det fremgår af figur 3.4, at mikrovirksomheder står for en høj andel af de private jobs sammenlignet med resten af regionen og tilsvarende kommuner. Omvendt udgør de større virksomheder med over 50 ansatte en beskednen del af kommunens private beskæftigelse.

Perioden 2017-22 har dog været kendetegnet ved en betydelig vækst blandt gruppen af større virksomheder, som det fremgår af tabel 3.2. Også virksomheder med 5-9 årsværk har realiseret vækst.

Figur 3.4. Privat fuldtidsbeskæftigelse fordelt på virksomhedsstørrelse, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Opgjort på arbejdssteder. Andelen summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

Tabel 3.2. Procentvis udvikling i antal jobs opdelt på virksomhedsstørrelser, 2017-22

Størrelse	Syddjurs Kommune	Sammenligningskommuner	Region Midtjylland	Hele landet
0,5-1 årsværk	5,7%	5,0%	4,1%	5,0%
2-4 årsværk	-8,9%	-1,1%	-4,4%	-1,5%
5-9 årsværk	11,0%	2,6%	5,9%	6,6%
10-19 årsværk	4,6%	10,4%	10,5%	10,7%
20-49 årsværk	-5,0%	15,3%	17,4%	14,4%
50+ årsværk	17,8%	25,5%	17,1%	16,6%
Alle virksomheder	3,9%	12,4%	11,2%	11,1%

Note: Udvikling i antal jobs er opgjort på baggrund af gruppernes (fx virksomheder med 2-4 årsværk) samlede beskæftigelse i hhv. 2017 og 2022. Årsværkene for Odder Kommune i størrelserne 10-19 og 50+ er baseret på estimerede værdier.

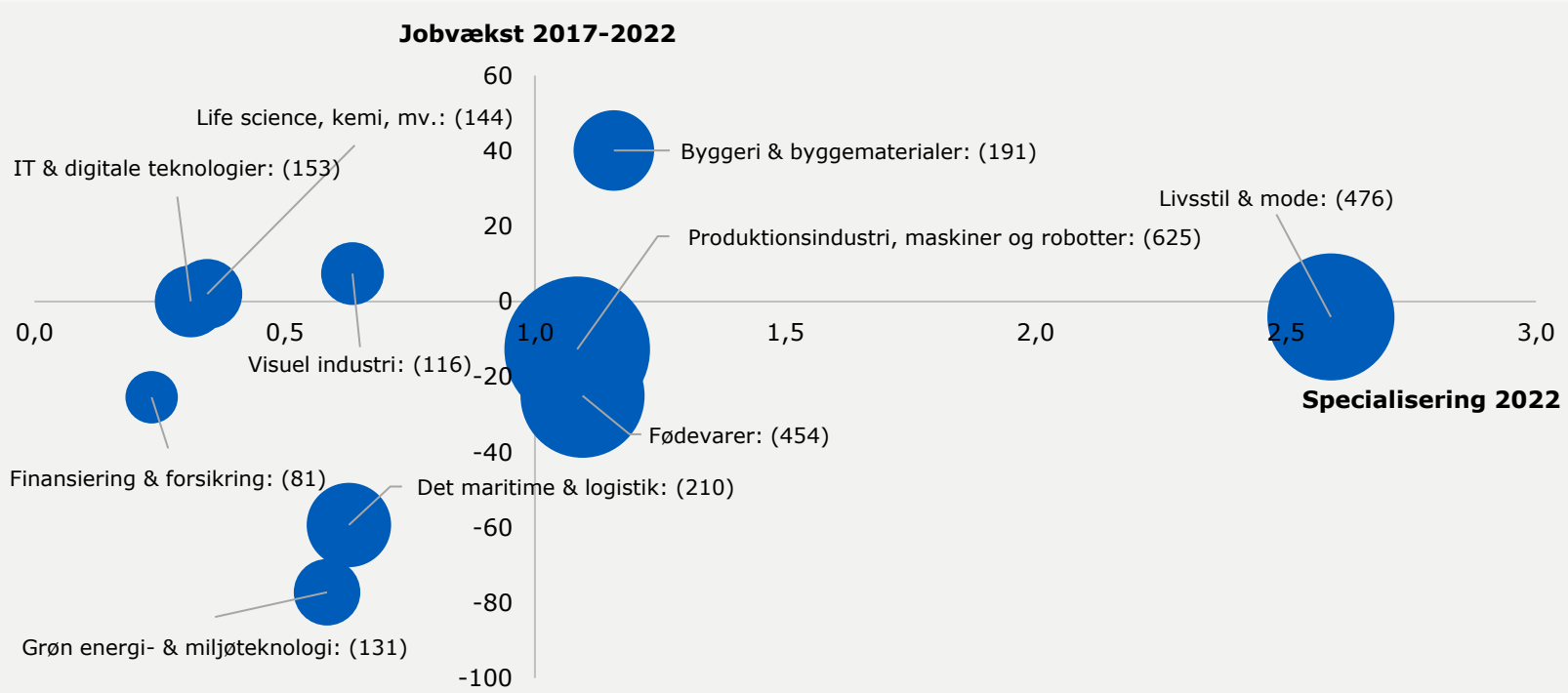
Klynger: Stærk specialisering inden for livsstil og mode

Hvor udgangspunktet på de forrige sider er alle private virksomheder, fokuserer figur 3.5 på de erhverv, hvor der er etableret nationale klynger. Figuren omfatter dermed ikke lokalt orienterede erhverv som fx detail, restauranter og håndværk, men alene internationalt konkurrerende erhverv, hvor Danmark har etablerede eller spirende styrkepositioner. Figuren viser, hvor meget klyngerne fylder beskæftigelsesmæssigt i kommunen, og om klyngerne er i vækst eller tilbagegang målt på antallet af jobs.

Figuren viser, at Syddjurs Kommune er stærkt specialiseret inden for livsstil & mode, der bl.a. rummer virksomheden Kvadrat beliggende i Ebeltoft, og som beskæftiger knap 500 årsværk.

Den største klynge er dog produktionsindustri, maskiner og robotter, der i 2022 beskæftigede 625 fuldtidsårsværk i Syddjurs Kommune. Også fødevareklyngen fylder en del. De øvrige klynger er relativt små, men byggeri/byggematerialer markerer sig med en betydelig jobvækst.

Figur 3.5. Kommunens erhvervsmæssige specialisering samt jobvækst opdelt på klyngeområder, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Klyngerne er baseret på statistikarbejdet, der ligger til grund for rapporten "Erhvervsmæssige styrkeområder – Kortlægning af erhvervsstyrker i dansk erhvervsliv", som IRIS Group og CRT udarbejdede for Erhvervsstyrelsen i 2019. Nogle erhverv i figuren dækker flere nationale klynger. Fx dækker "grøn energi- og miljøteknologi" både over virksomheder, der er i målgruppen for Clean og Energy Cluster.

Figuren viser den erhvervsmæssige specialisering inden for de områder, hvor der er etableret nationale klynger.

I 2022 stod klyngerne for ca. 42 pct. af den samlede private beskæftigelse i Region Midtjylland.

Klyngernes betydning i kommunen er vist gennem tre indikatorer:

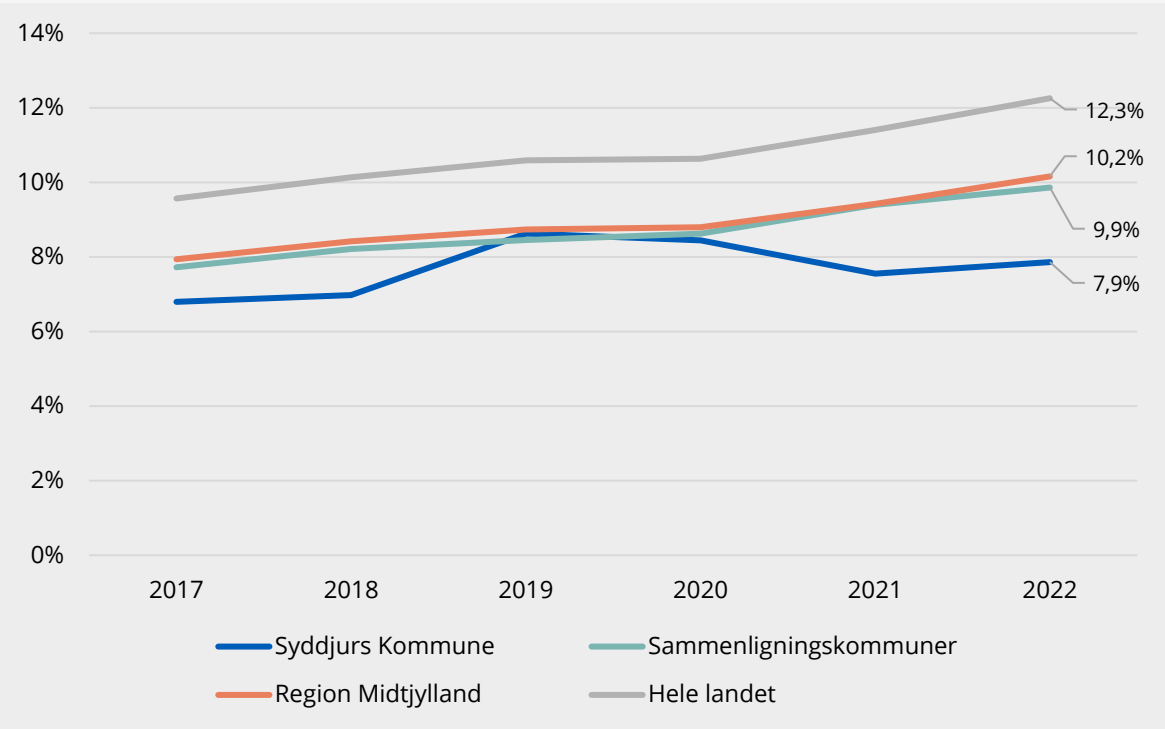
- Cirklernes størrelse illustrerer størrelsen af hver klynge målt på antal fuldtidsbeskæftigede i 2022. Antal årsværk er angivet i parentes.
- Placeringen langs figurens x-akse viser klyngens specialiseringsgrad. En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at klyngens andel af den private beskæftigelse er større end i resten af landet.
- Placeringen langs y-aksen viser udviklingen i antal fuldtidsbeskæftigede 2017-22. Dvs. om klyngen har haft vækst eller tilbagegang de sidste fem år.

Brugen af udenlandsk arbejdskraft og deltagelse i VEU er mindre end i resten af regionen

Jobskabelsen i den private sektor hænger sammen med virksomhedernes adgang til kvalificeret arbejdskraft. I den forbindelse er mulighederne for at rekruttere arbejdskraft fra udlandet vigtig for mange virksomheder. Figur 3.6 viser udviklingen i andelen af udenlandske medarbejdere i den private sektor i Syddjurs Kommune, sammenligningskommunerne, regionen og hele landet i perioden 2017-22. Det fremgår, at andelen i de seneste år har ligget på omkring otte pct., mens regionen som helhed har haft vækst i omfanget af udenlandsk arbejdskraft.

Udover adgang til udenlandsk arbejdskraft bidrager en løbende opkvalificering af arbejdsstyrken i form af voksen- og efteruddannelse også til at sikre, at virksomhederne har adgang til kvalificeret arbejdskraft. Tabel 3.3 viser hvor stor en andel af arbejdsstyrken, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse (VEU) i to forskellige perioder. Det fremgår, at der mellem de to perioder har været et betydeligt fald, og at deltagelsen i VEU i Syddjurs Kommune ligger under regionsgennemsnittet. Det sidste kan formentlig hænge sammen med erhvervsstrukturen med mange mikrovirksomheder.

Figur 3.6. Andel udenlandske medarbejdere i den private sektor, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Tabel 3.3. Deltagelse i voksen- og efteruddannelse, 2017-22

	Andel, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse 2017-19	Andel, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse 2020-22
Syddjurs Kommune	11,6%	7,8%
Sammenligningskommuner	12,6%	8,6%
Region Midtjylland	12,4%	8,6%
Hele landet	11,9%	8,8%

Note: Tabellen omfatter alle personer i aldersgruppen 25-74 år.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

4

Iværksætterier og virksomhedsbestand

Dette afsnit fokuserer på tilgang og frafald af virksomheder i Syddjurs Kommune. Først vises udviklingen i iværksætteriet i kommunen efterfulgt af tal for overlevelsesraten blandt nye virksomheder samt for konkurser.

Derefter vises tilflytningen og fraflytningen af etablerede virksomheder siden 2018.

Endelig sammenligner afsnittet antallet af virksomheder pr. 1.000 indbyggere med andre midtjyske kommuner.

Beskeden etableringsrate i Syddjurs Kommune

Iværksættere spiller en vigtig rolle for fornyelse, dynamik, innovation og jobskabelse i erhvervslivet.

Figuren til højre viser etableringsraten (andelen af den samlede virksomhedsbestand, der er etableret i 2022) i de midtjyske kommuner sammenholdt med lands- og regionsgennemsnittet.

Som det fremgår, lå etableringsraten i Syddjurs Kommune i 2022 på 3,8 pct., hvilket er noget lavere end det regionale gennemsnit.

Aarhus Kommune har den højeste etableringsrate i Region Midtjylland, mens iværksætternes andel af virksomhedsbestanden er lavest i Skive og Norddjurs kommuner.

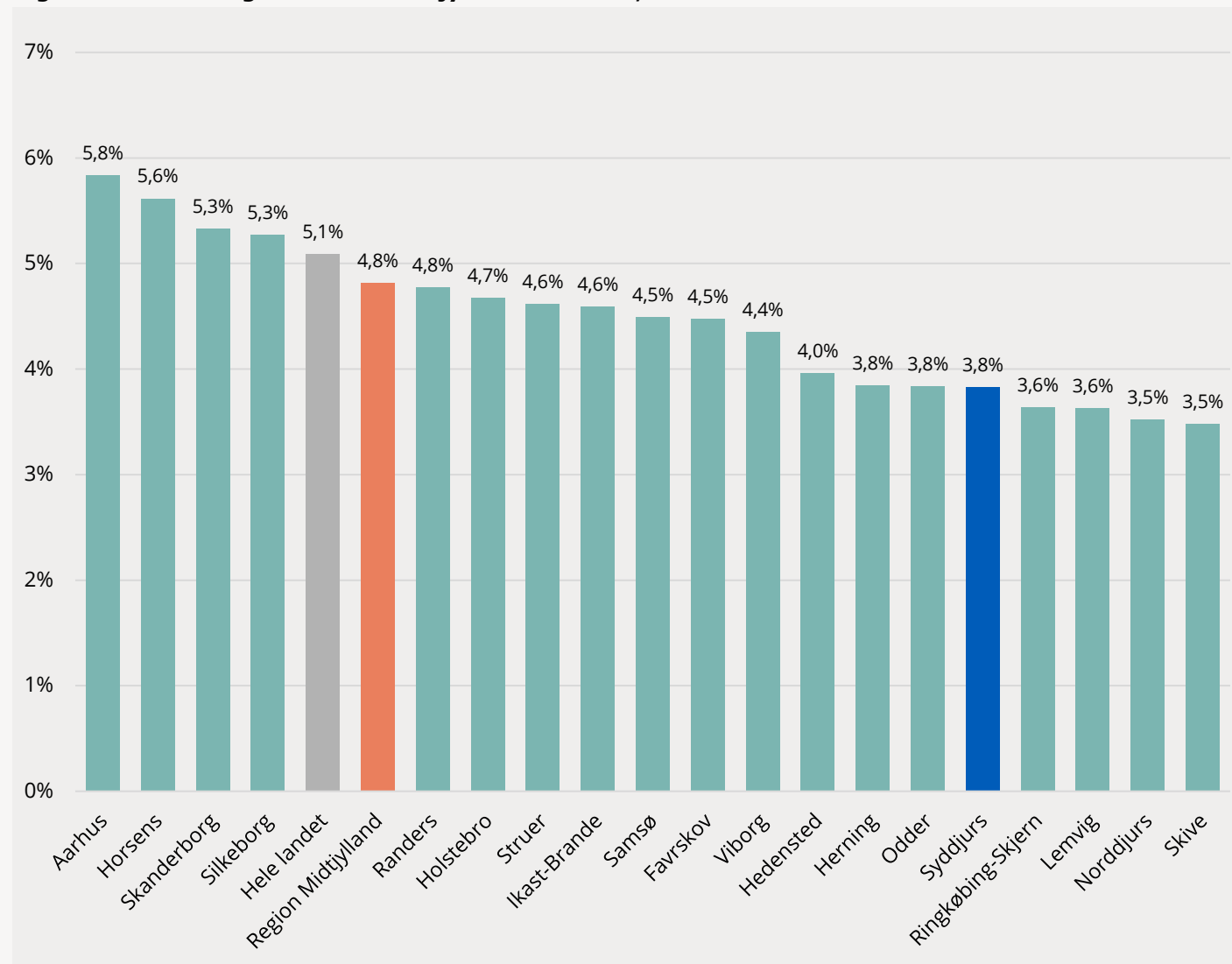

Sidste år ændrede Danmarks Statistik metoden bag opgørelsen af aktive virksomheder i Danmark. Ændringen betyder, at antallet af aktive virksomheder – både etablerede og iværksættervirksomheder – er højere i 2022 end tidligere år.

Ændringen har medført, at der især er kommet flere virksomheder inden for brancherne finansiering og forsikring samt ejendomshandel og udlejning.

Da ændringen især har medført en stigning i det samlede antal virksomheder, betyder det, at etableringsraten, som vist på næste side, er lavere i 2022 sammenlignet med tidligere år – selvom antallet af iværksættervirksomheder i de fleste kommuner er højere i 2022 sammenlignet med 2021.

Figur 4.1. Etableringsrater i de midtjyske kommuner, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

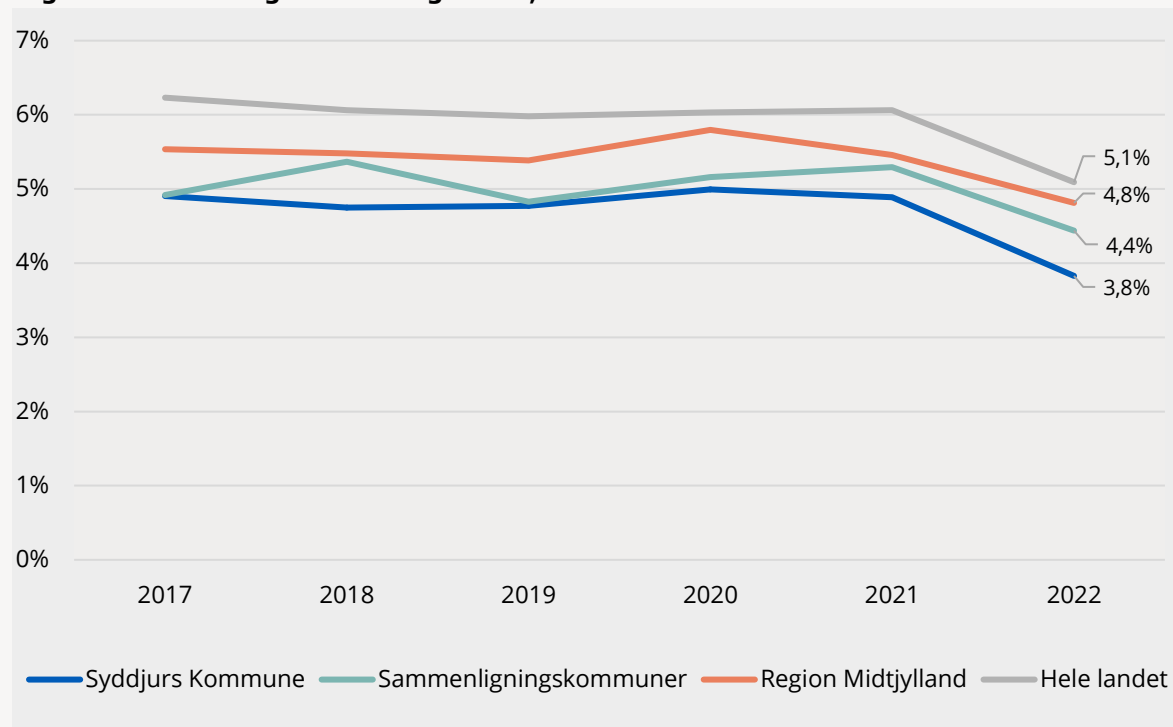
Note: Etableringsraten er opgjort som antal virksomheder etableret i året sat i forhold til den samlede virksomhedsbestand.

Udviklingen i iværksætteriet i Syddjurs har fulgt tendensen i hele regionen

Figur 4.2 viser udviklingen i etableringsraten i perioden 2017-22 for Syddjurs Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

Det fremgår, at udviklingen i Syddjurs nogenlunde har fulgt udviklingen i regionen som hele. Samtidig har etableringsraten i Region Midtjylland i hele perioden ligget lidt under landsgennemsnittet.

Figur 4.2. Udvikling i etableringsraten, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Etableringsraten er opgjort som antal virksomheder etableret i året sat i forhold til den samlede virksomhedsbestand. Sammenligningskommunerne omfatter: Favrskov, Odder, Skanderborg, Ikast-Brande og Hedensted Kommune.

Relativt mange iværksættere inden for bygge og anlæg

For den enkelte kommune kan det endvidere være interessant at se nærmere på inden for hvilke brancher, at der etableres nye virksomheder. Tabel 4.1 viser således iværksættervirksomhedernes fordeling på brancheområder i perioden 2021-22 og sammenligner med det øvrige land og regionen som helhed.

Af tabellen fremgår, at Syddjurs sammenlignet med regionen som helhed har flere iværksættere inden for bygge og anlæg, vidensservice samt kultur og private velfærdsinstitutioner. Det modsatte gør sig gældende inden for detailhandel og information/kommunikation (IKT).

Samlet set er forskellene dog små.

Tabel 4.1. Fordeling af iværksættere efter brancher, gennemsnit for 2021-22

Branche	Syddjurs Kommune	Sammenligningskommuner	Region Midtjylland	Hele landet
Finansiering, forsikring og ejendomme	24%	23%	24%	21%
Bygge og anlæg	18%	16%	13%	13%
Vidensservice	15%	13%	12%	14%
Private velfærdsinstitutioner og kultur	10%	8%	8%	9%
Operationel service	7%	8%	7%	8%
Landbrug, skovbrug, fiskeri, råstof, forsyning og andre serviceydelser	6%	7%	7%	6%
Detailhandel	5%	8%	7%	6%
Hoteller og restauranter	5%	5%	5%	5%
Information og kommunikation	4%	5%	6%	8%
Industri	3%	4%	3%	3%
Transport	3%	2%	3%	5%
Engroshandel	2%	3%	2%	2%
I alt	100%	100%	100%	100%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Iværksættervirksomheder med uoplyst branche er ikke medtaget. Andelen summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

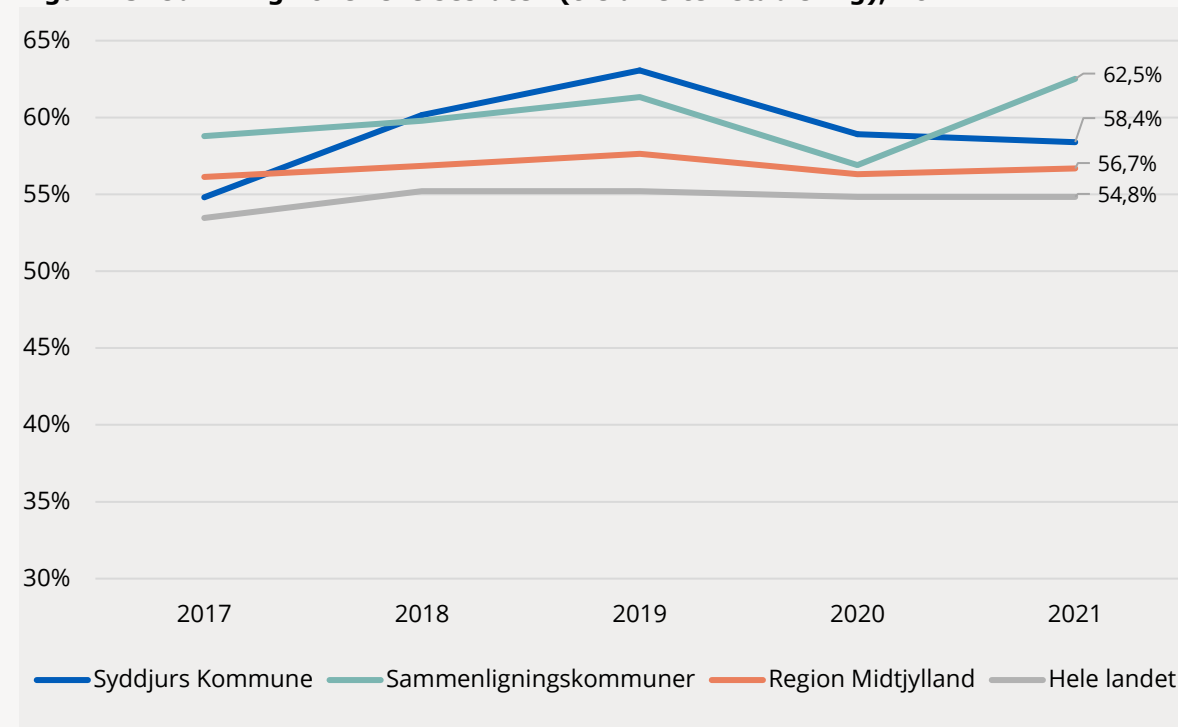
Flere iværksættere overlever end i landet som helhed

En vigtig indikator for iværksættervilkårene i en kommune er overlevelsesraten. Det vil sige andelen af nye virksomheder, der formår at fastholde en væsentlig økonomisk aktivitet efter, at de er etableret. Figurene neden for viser overlevelsesraterne henholdsvis tre år og fem år efter etablering for iværksættere i Syddjurs Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

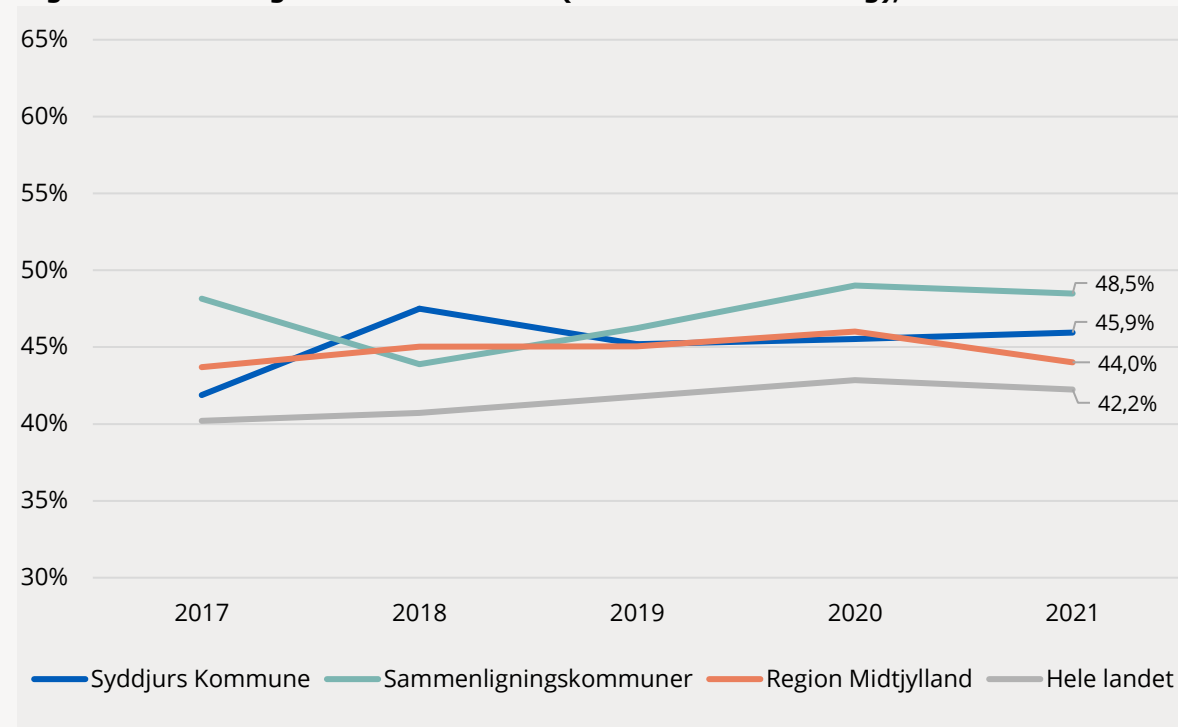
Overlevelsesraten svinger typisk en del fra år til år i de enkelte kommuner. Siden 2018 har den treårige overlevelsesrate i Syddjurs Kommune været lidt højere end i regionen som helhed. Det viser sig også, at den femårige overlevelsesrate i 2021 var højere end det regionale gennemsnit.

Generelt er overlevelsesraterne – modsat etableringsraten – højere i Region Midtjylland end i landet som helhed.

Figur 4.3. Udvikling i overlevelsesraten (tre år efter etablering), 2017-21

Figur 4.4. Udvikling i overlevelsesraten (fem år efter etablering), 2017-21

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Danmarks Statistik har i 2022 justeret opgørelsen af overlevede virksomheder. Derfor kan overlevelsesraterne i denne rapport ikke sammenlignes med overlevelsesraterne i sidste års rapport.

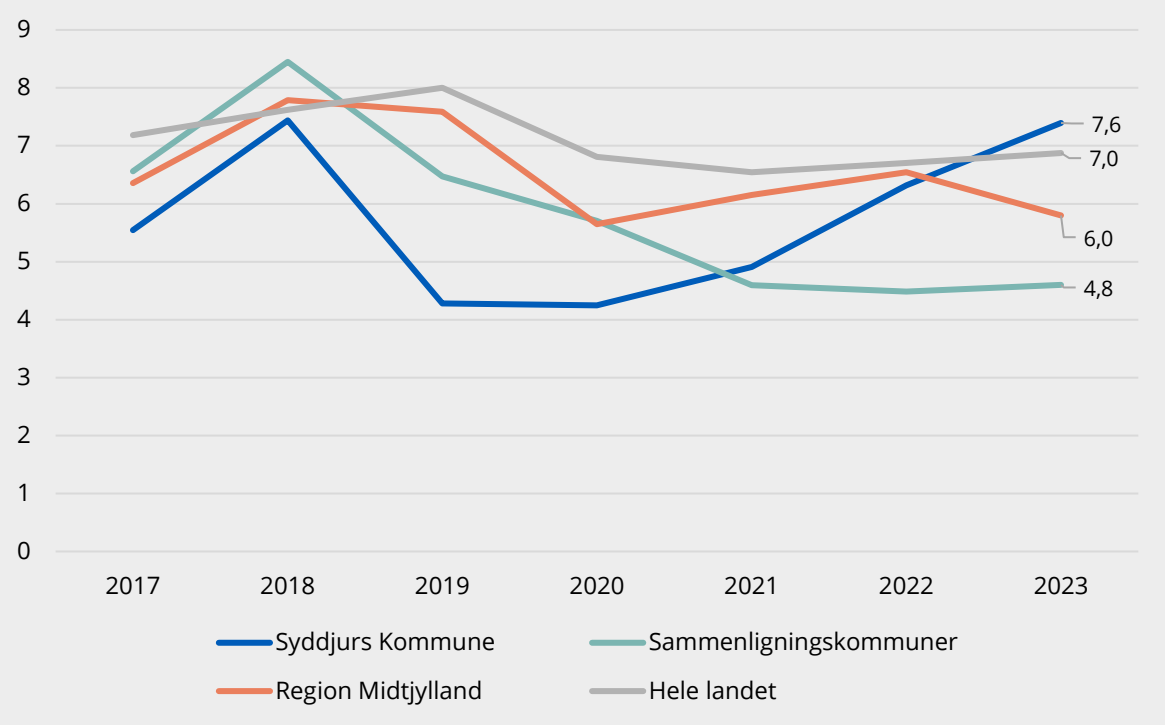
Stigende antal konkurser inden for serviceerhvervene

En anden indikator for afvikling og frafald af virksomheder er omfanget af konkurser. Figur 4.5 viser udviklingen i omfanget af konkurser – opgjort som antal konkurser pr. 1.000 virksomheder. Tabel 4.2 viser, hvordan konkurserne i kommunen fordeler sig på hovedsektorer.

Det fremgår, at Syddjurs Kommune i 2022-23 har oplevet en stigning i antallet af konkurser, således at andelen af konkurser i 2023 oversteg det regionale gennemsnit og lå betydeligt højere end i sammenligningskommunerne.

Tabel 4.2 viser, at det er serviceerhvervet, der har trukket væksten i antallet af konkurser. Omvendt har omfanget af konkurser været faldende inden for handel.

Figur 4.5. Udvikling i antal konkurser pr. 1.000 virksomheder, 2017-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Konkurser er opgjort for virksomheder med beskæftigelse og/eller en omsætning på mindst en mio. kr. (aktive virksomheder). Antallet af virksomheder for 2023 er estimeret på baggrund af udviklingen i virksomhedsbestanden i perioden 2017-22.

Tabel 4.2. Fordeling af konkurser i Syddjurs Kommune på sektorer, 2017-23

Sektor	2017	2020	2023
Handel	33%	8%	11%
Bygge og anlæg	27%	25%	26%
Service	20%	25%	44%
Industri	13%	8%	11%
Transport	7%	17%	4%
Primære erhverv	0%	17%	4%
I alt	100%	100%	100%

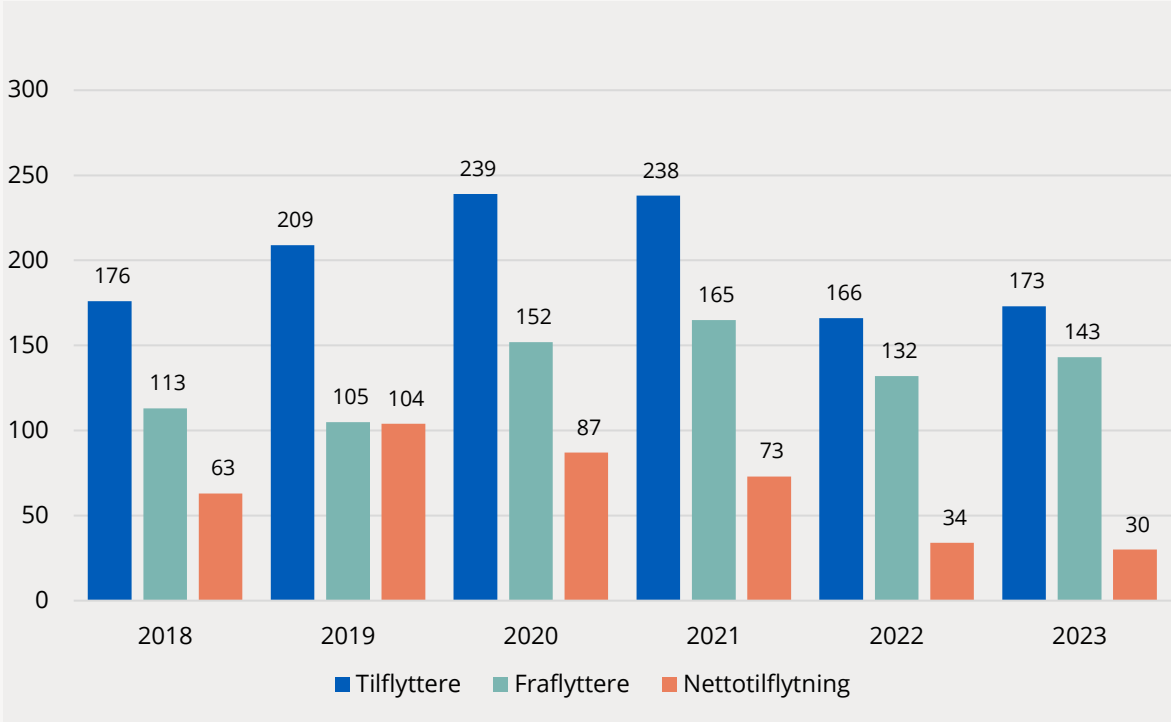
Mange virksomheder flytter til Syddjurs Kommune

Et andet pejlemærke for erhvervsvilkårene i en kommune er forholdet mellem til- og fraflytninger af virksomheder. Figur 4.6 viser udviklingen i både til- og fraflytninger samt nettotilflytningen til Syddjurs Kommune i perioden 2018-23. Samtidig viser figur 4.7, hvordan til- og fraflytningerne var fordelt på hovedsektorer i 2023.

Det fremgår, at Syddjurs Kommune gennem de seneste seks år har oplevet en betydelig nettotilflytning af virksomheder. Samlet er der over perioden flyttet 1.201 virksomheder til kommunen, mens der er fraflyttet 810 virksomheder. Det giver en nettotilflytning på 391 virksomheder.

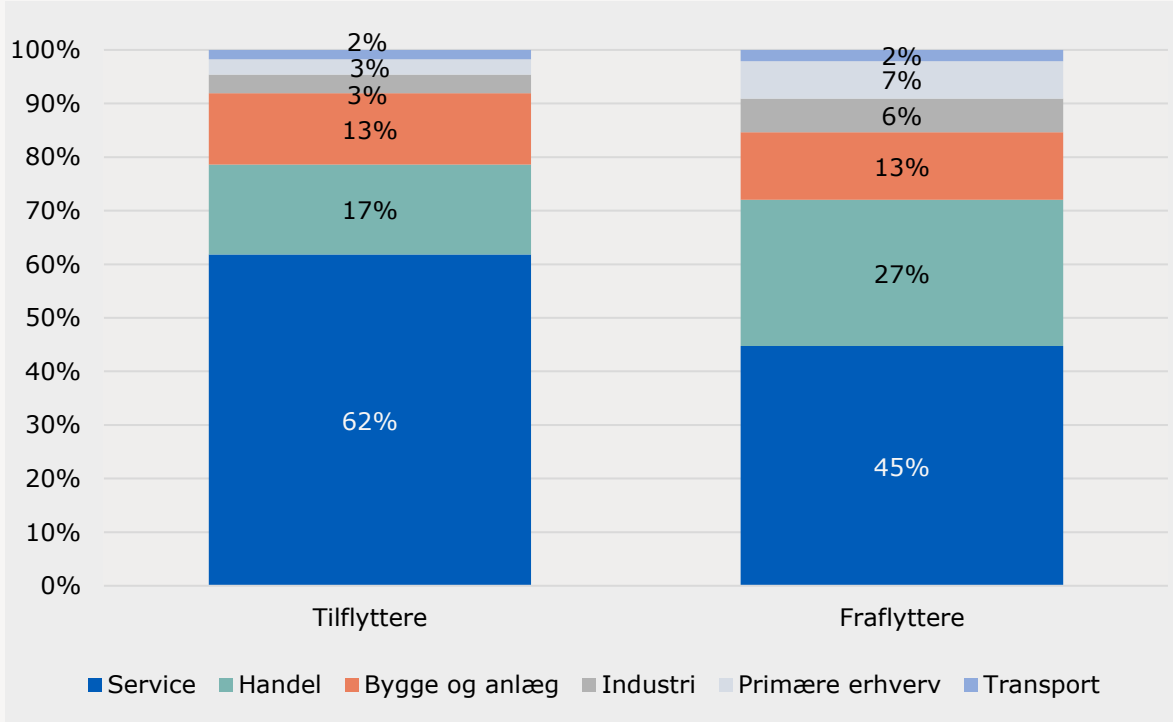
Det fremgår endvidere, at service dominerer tilflytterbilledet, mens der er relativt mange fraflyttere inden for handelserhvervene. Også inden for industri er der nettofraflytning.

Figur 4.6. Til- og fraflytning af virksomheder i Syddjurs Kommune, 2018-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra Det Centrale Virksomhedsregister (CVR).
Note: Antallet af virksomheder omfatter udvalgte selskabsformer (enkeltmandsvirksomhed, PMV, I/S, A/S, ApS, mv.) og ikke fonde, foreninger, offentlige virksomheder, mv. Omfatter ikke holdingselskaber eller filialer. Denne afgrænsning adskiller sig fra forrige side.

Figur 4.7. Fordeling af til- og fraflytninger på sektorer i Syddjurs Kommune, 2023

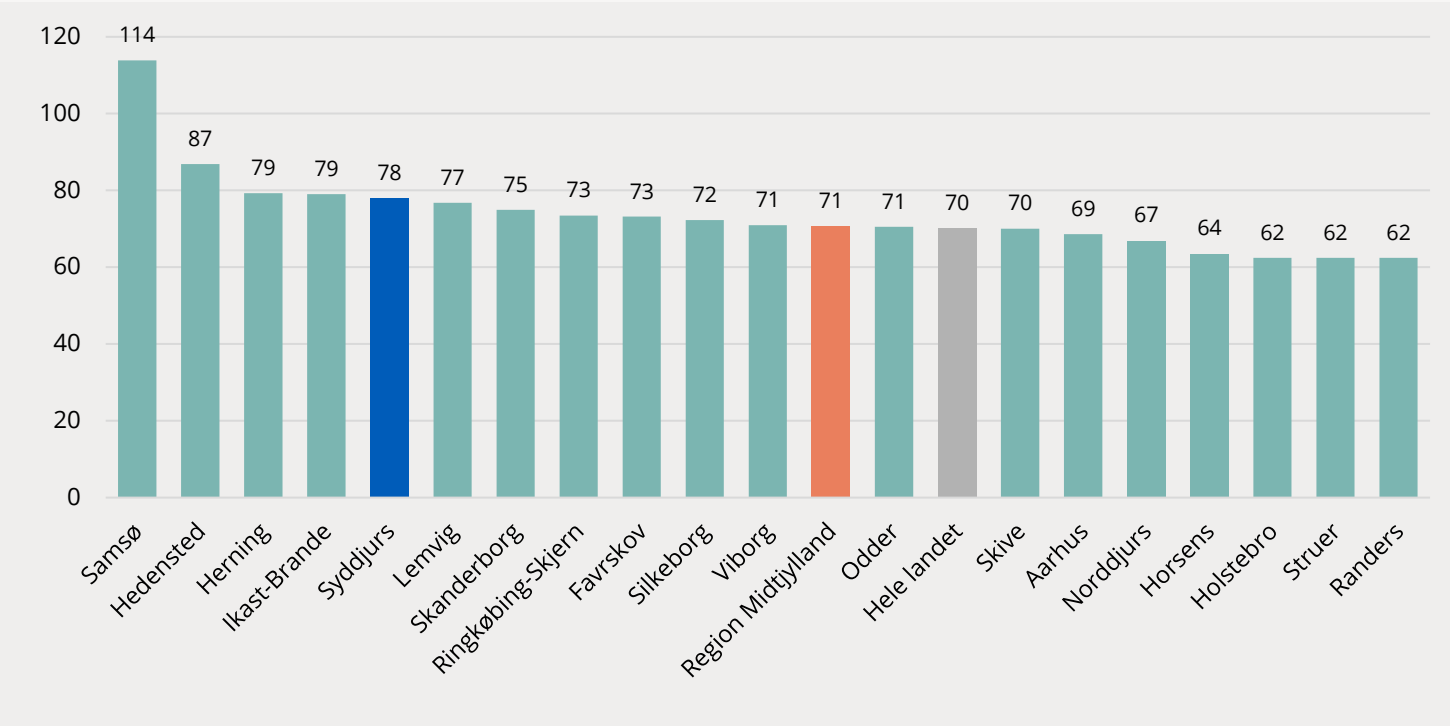
Mange virksomheder med adresse i Syddjurs Kommune

En sammenfattende indikator for en kommunes erhvervsvenlighed er antallet af private virksomheder holdt op mod kommunens størrelse. Den er således et samlet udtryk for iværksætteri, overlevelse af nye virksomheder, konkurser samt til- og fraflytninger over årene. Figur 4.8 viser antallet af virksomheder sat i forhold til indbyggertallet. Herudover viser figur 4.9 Syddjurs-virksomhedernes fordeling på hovedsektorer holdt op mod regionen som helhed.

Figur 4.8 viser, at der i Syddjurs Kommune er relativt mange virksomheder pr. indbygger, hvilket naturligvis skal ses i lyset af, at kommunen huser mange mikrovirksomheder. Antallet af virksomheder pr. indbygger er det femte højeste i regionen.

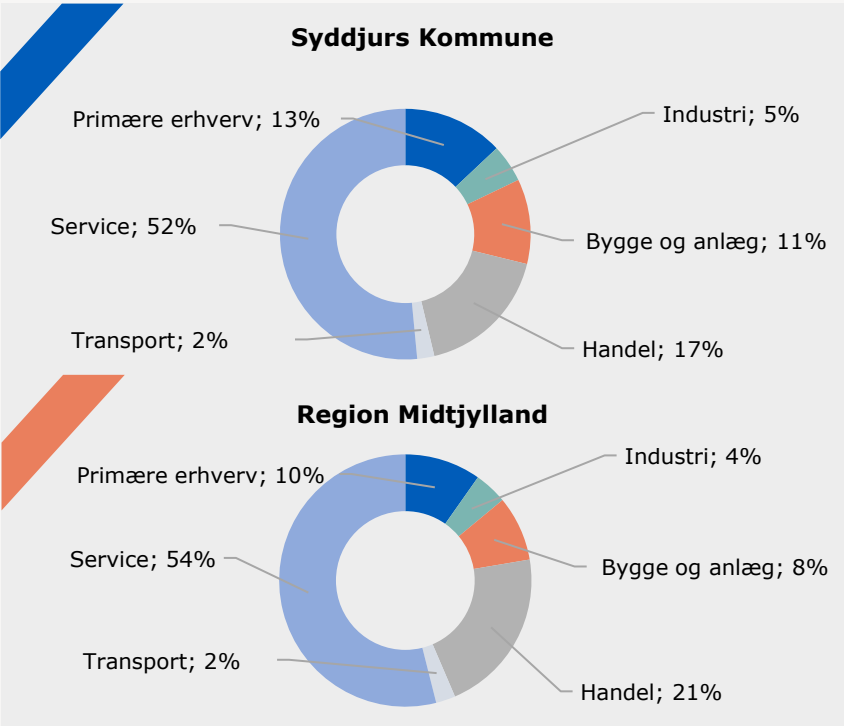
Figur 4.9 viser, at fordelingen af Syddjurs-virksomheder på sektorer ligner fordelingen for hele regionen. Primære erhverv samt bygge og anlæg udgør dog en relativt høj andel af virksomhedsbestanden i Syddjurs.

Figur 4.8. Antal reelle virksomheder pr. 1.000 indbyggere i de midtjyske kommuner, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Reelle virksomheder er afgrænset til virksomheder i den private sektor, der i det pågældende år har en økonomisk aktivitet, som svarer til mindst et halvt årsværk i den pågældende branche.

Figur 4.9. Fordeling af reelle virksomheder på sektorer, 2022

Note: Andelene summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

5

Vækstvirksomheder og eksport

Dette afsnit går i dybden med, hvordan kommunens virksomheder formår at skabe vækst og eksport.

Først belyses udviklingen i andelen af vækstvirksomheder og vækstvirksomhedernes fordeling på sektorer.

Derefter kigger afsnittet nærmere på, hvor mange virksomheder der har eksport, og hvordan den samlede eksportværdi har udviklet sig.

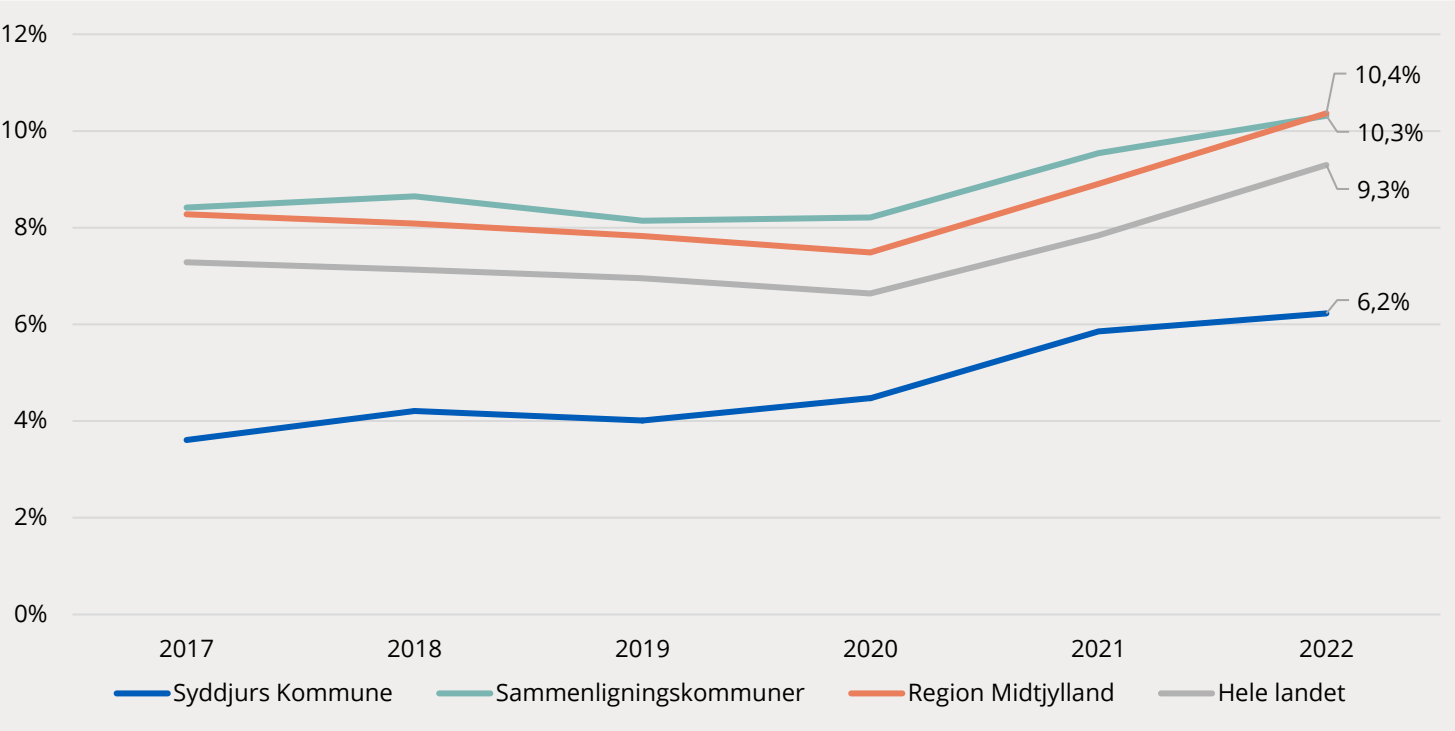
Fortsat få vækstvirksomheder i Syddjurs Kommune

Figur 5.1 viser udviklingen i andelen af vækstvirksomheder fra 2017-22 for Syddjurs Kommune, sammenligningskommunerne, regionen som helhed og hele landet. Endvidere viser figur 5.2 vækstvirksomhedernes fordeling på hovedsektorer. Opgørelsen fokuserer kun på virksomheder inden for erhverv, der konkurrerer internationalt (typisk i form af erhverv med eksport eller erhverv med mange underleverancer til eksportvirksomheder).

Det fremgår, at andelen af vækstvirksomheder gennem hele perioden har været lav i Syddjurs. Også dette skal ses i lyset af kommunens erhvervsstruktur med mange mikrovirksomheder. Der er dog sket en stigning i 2021-22, så andelen i 2022 nåede over seks pct.

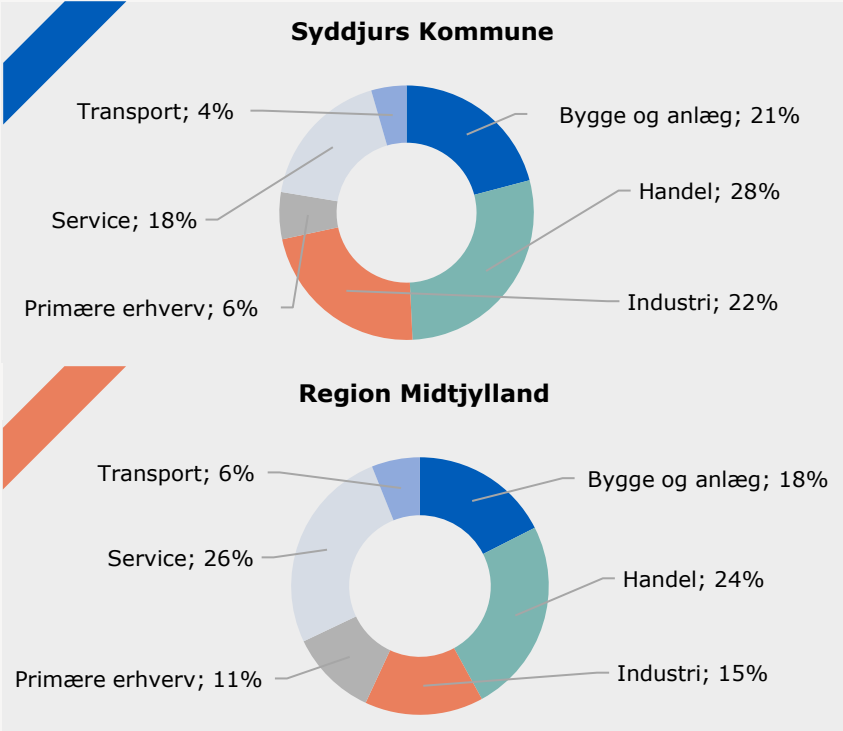
Sammenlignet med regionen som helhed har Syddjurs Kommune relativt mange vækstvirksomheder inden for byggeri, handel og industri.

Figur 5.1. Udvikling i andelen af vækstvirksomheder, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Vækstvirksomheder har haft en årlig omsætningsvækst på mindst 10 pct. de seneste tre år og en absolut vækst på mindst 3 mio. kr. i samme periode. Vækstvirksomheder er opgjort inden for internationalt konkurrerende erhverv. Sammenligningskommunerne omfatter: Favrskov, Odder, Skanderborg, Ikast-Brande og Hedensted Kommune.

Figur 5.2. Fordeling af vækstvirksomheder på sektorer, 2022

Note: Andelene summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

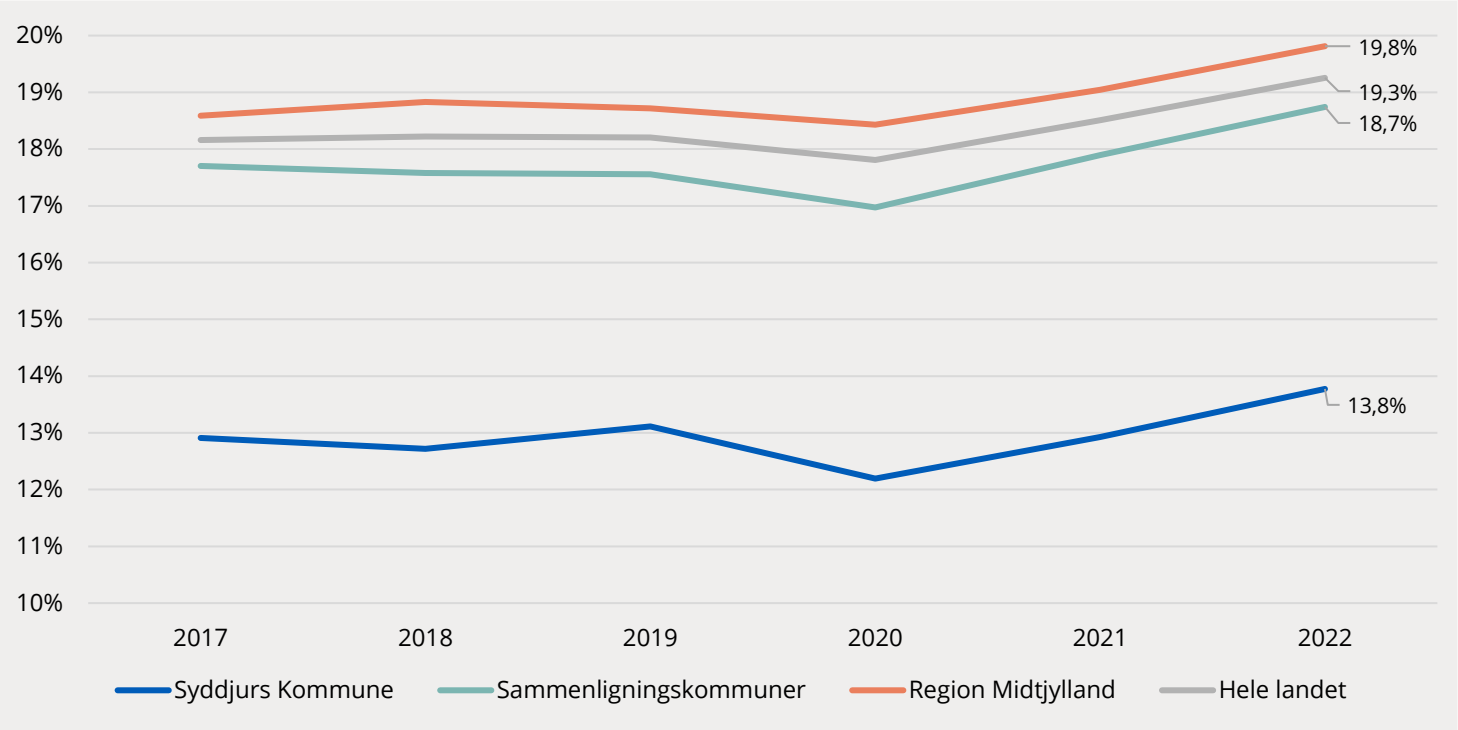
Få virksomheder har eksport, men stigning de seneste par år

Eksportvirksomheder er en væsentlig drivkraft for vækst og jobskabelse, og de bidrager i høj grad til både den lokale og regionale værdiskabelse. Figur 5.3 viser udviklingen i andelen af virksomheder med eksport fra 2017-22, mens figur 5.4 viser eksportvirksomhedernes fordeling på hovedsektorer i Syddjurs Kommune og Region Midtjylland under ét.

Den første figur viser, at relativt få Syddjurs-virksomheder har eksport. I 2022 havde ca. 14 pct. af alle virksomheder i kommunen eksport, hvilket trods alt er en betydelig stigning sammenlignet med 2020. Igen er virksomhedsstrukturen med mange mikrovirksomheder formentlig en væsentlig forklaring på, at få virksomheder afsætter uden for landets grænser.

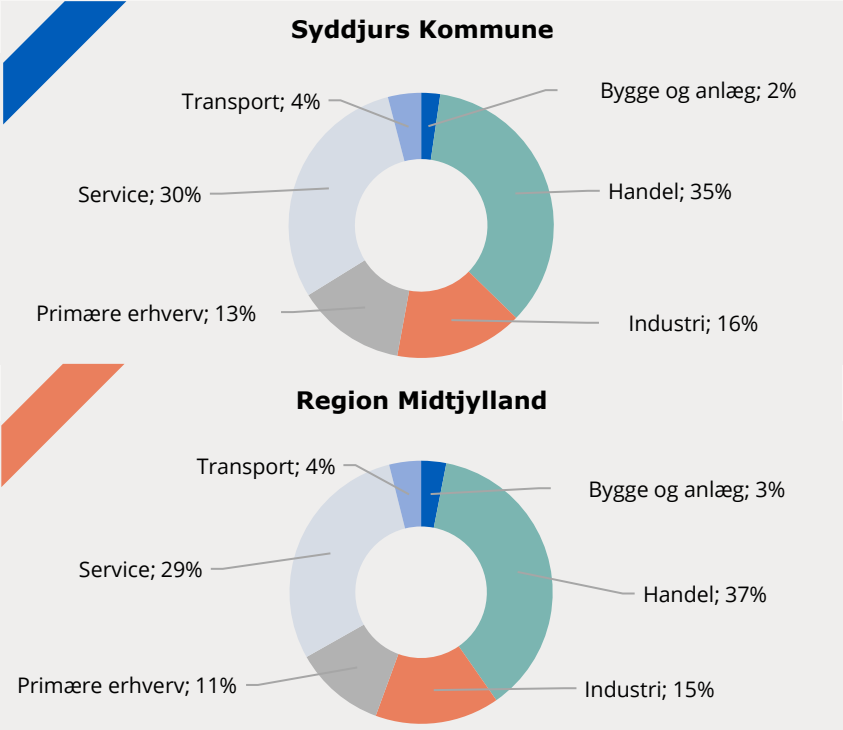
Figur 5.4 viser, at sammensætningen af eksportvirksomheder på sektorer stort set er den samme som i resten af regionen.

Figur 5.3. Udviklingen i andelen af eksportvirksomheder, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Eksportvirksomheder er opgjort på arbejdssteder. Da virksomhedernes eksport blandt andet indeholder momsfrataget salg af varer og tjenester, er virksomheder inden for branchen energiforsyning udeladt. Baggrunden herfor er, at energibranchens salg typisk er momsfrataget, selvom det foregår i Danmark. Derfor har vi fra i år valgt at udelade branchen fra opgørelsen for at få en mere retvisende opgørelse af eksportværdien.

Figur 5.4. Fordeling af eksportvirksomheder på sektorer, 2022

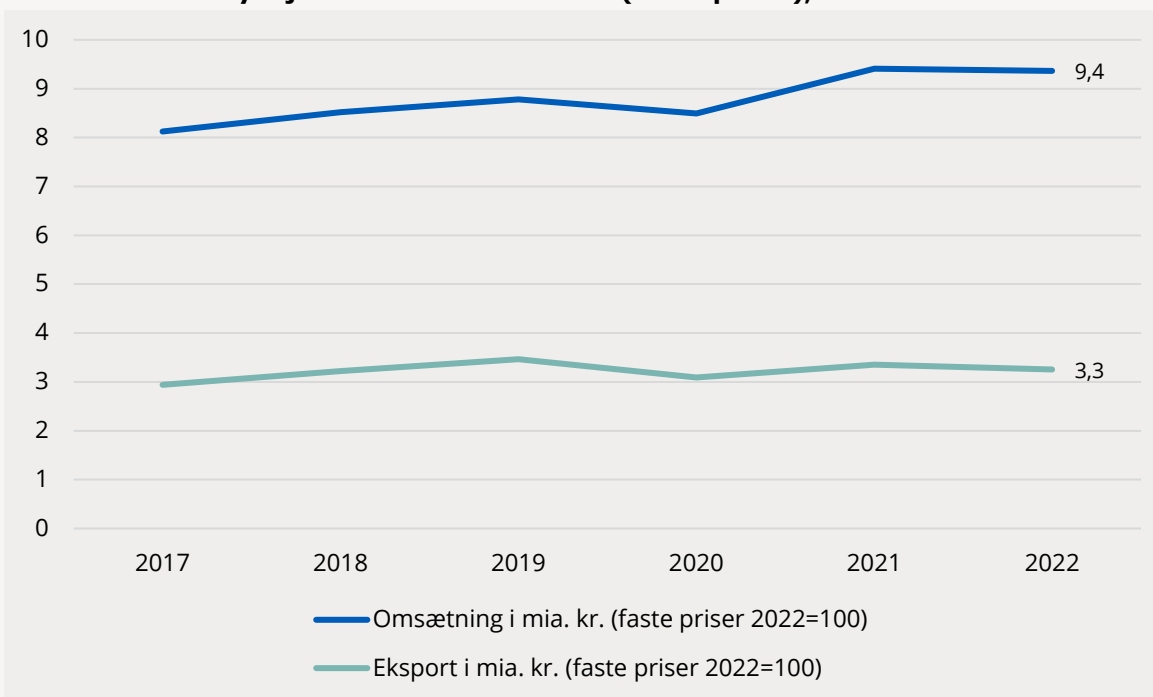
Beskeden vækst i eksportværdien

Mens analysen på forrige side gav et billede af, hvor mange virksomheder der eksporterer, giver figurene neden for et overblik over udviklingen i den samlede eksportværdi blandt virksomheder, der afsætter uden for landets grænser. Samtidig viser figur 5.5 også udviklingen i den samlede omsætning blandt virksomheder med eksport. Figur 5.6 sammenligner eksportens andel af omsætningen med andre kommuner, regionen som helhed og hele landet.

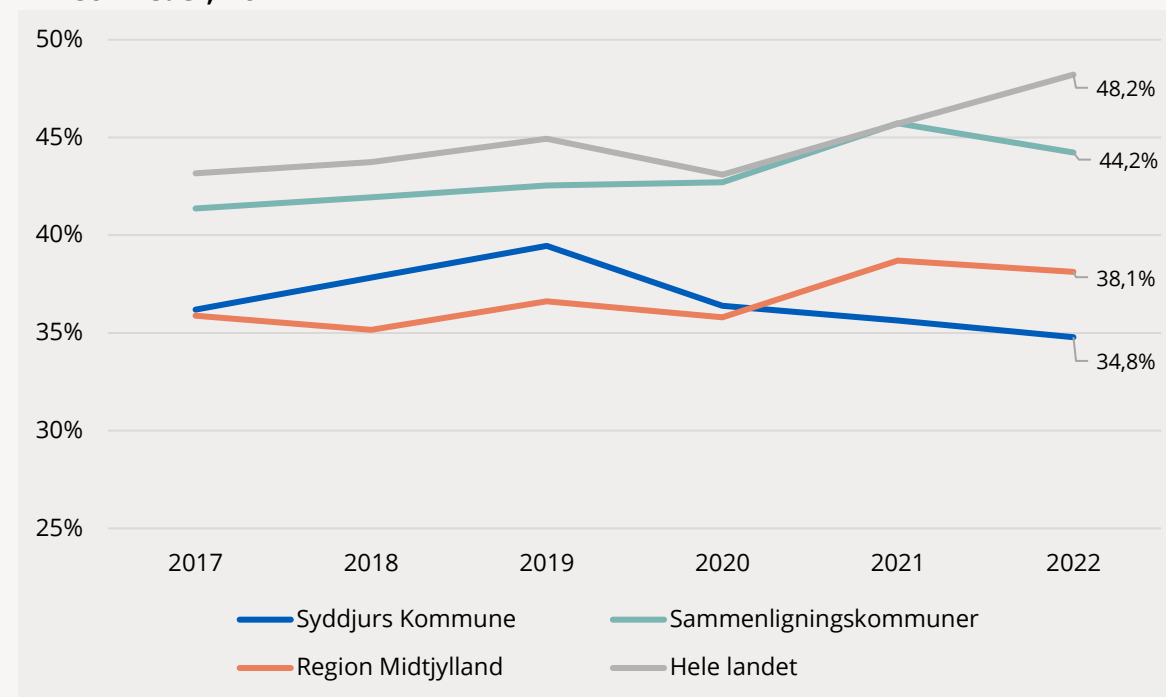
Det fremgår, at den samlede eksportværdi er steget en smule siden 2017, så den i 2022 lå på 3,3 mia. kr. Tilsvarende er den samlede omsætning i de eksporterende virksomheder vokset til 9.4 mia. kr.

Eksportens andel af omsætningen er faldet i Syddjurs, som det er vist i figur 5.6. I 2023 lå eksportandelen lidt under regionsgennemsnittet og betydeligt under tallet for sammenligningskommunerne.

Figur 5.5. Udviklingen i samlet omsætning og eksport blandt eksporterende virksomheder i Syddjurs Kommune i mia. kr. (2022-priser), 2017-22

Figur 5.6. Udviklingen i eksportens andel af omsætningen i eksporterende virksomheder, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik

Note: Eksporten er opgjort som virksomhedernes samlede salg fratrukket indenlandsk salg. Opgjort i faste priser (2022-priser). Eksportværdi og omsætning er opgjort på kommuneniveau på baggrund af arbejdsstedernes placering. Da virksomhedernes eksport blandt andet indeholder momsfrataget salg af varer og tjenester, er virksomheder inden for branchen energiforsyning udeladt. Baggrunden herfor er, at energibranchens salg typisk er momsfrataget, selvom det foregår i Danmark. Derfor har vi fra i år valgt at udelade branchen fra opgørelsen for at få en mere retvisende opgørelse af eksportværdien.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

6

Profilanalyse - Highlights

Dette afsnit indeholder nøglefigurer om den lokale og specialiserede vejledning af iværksættere og virksomheder i Region Midtjylland, herunder forskelle på tværs af kommuner i andelen af vejledte.

Afsnittet viser også hvor stor en andel af de vejledte, der ligger inden for vækstlaget i kommunerne.

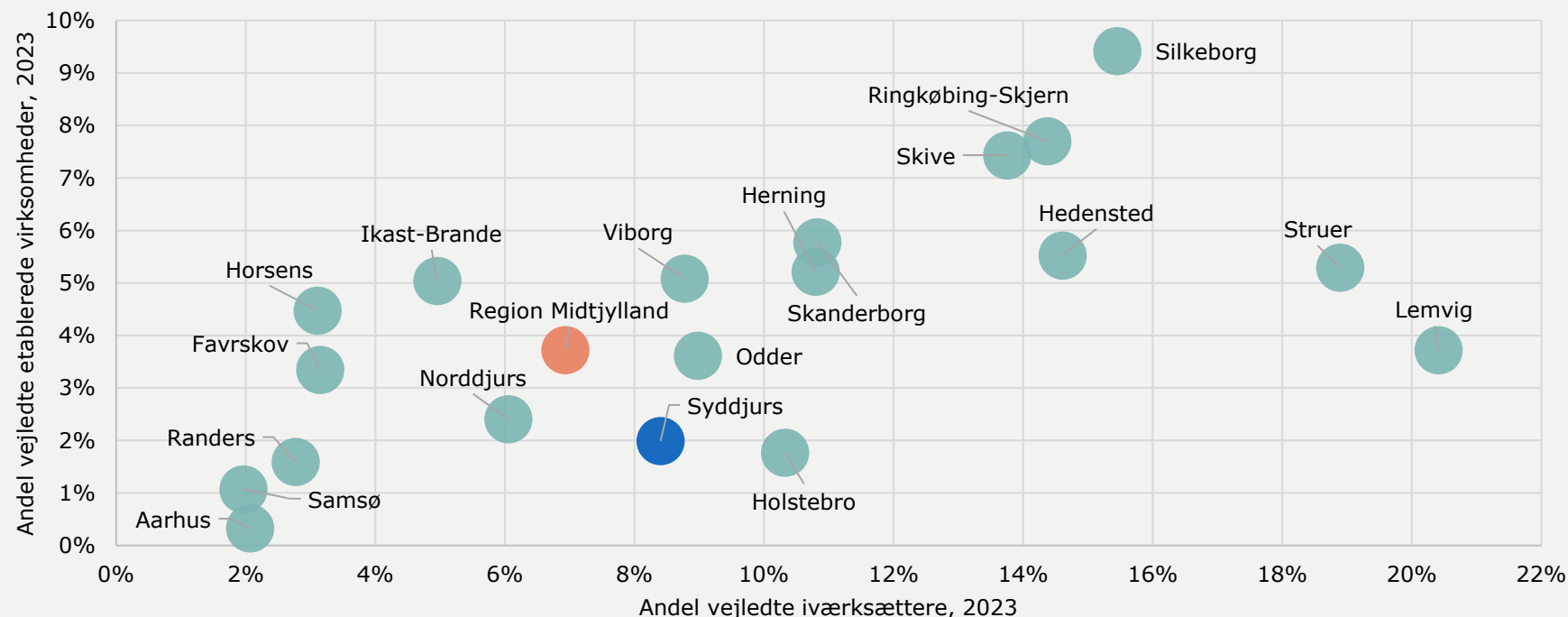
For en mere detaljeret analyse af de vejledtes profil, herunder årsværk, omsætning og eksport, henvises til profilanalyse 2024.

Sammenligning af vejledningsindsatsen i de midtjyske kommuner – lokal erhvervsservice

Figur 6.1 giver et overblik over, hvor stor en andel af virksomhederne – opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder – der har modtaget vejledning i den lokale erhvervsservice. Resultaterne er vist for alle midtjyske kommuner. Det skal understreges, at figuren alene fokuserer på virksomheder, der har modtaget individuel vejledning. Deltagelse i netværk, arrangementer, projekter, mv. er ikke omfattet af figuren.

Det fremgår, at andelen af vejlede Syddjurs-iværksættere i 2023 var lidt over otte pct., hvilket var over andelen af vejlede iværksættere i hele regionen. Omvendt var der en lavere andel af de etablerede virksomheder fra Syddjurs, der modtog lokal vejledning sammenlignet med regionsgennemsnittet.

Figur 6.1. Andel virksomheder, der har modtaget lokal vejledning i 2023, opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder

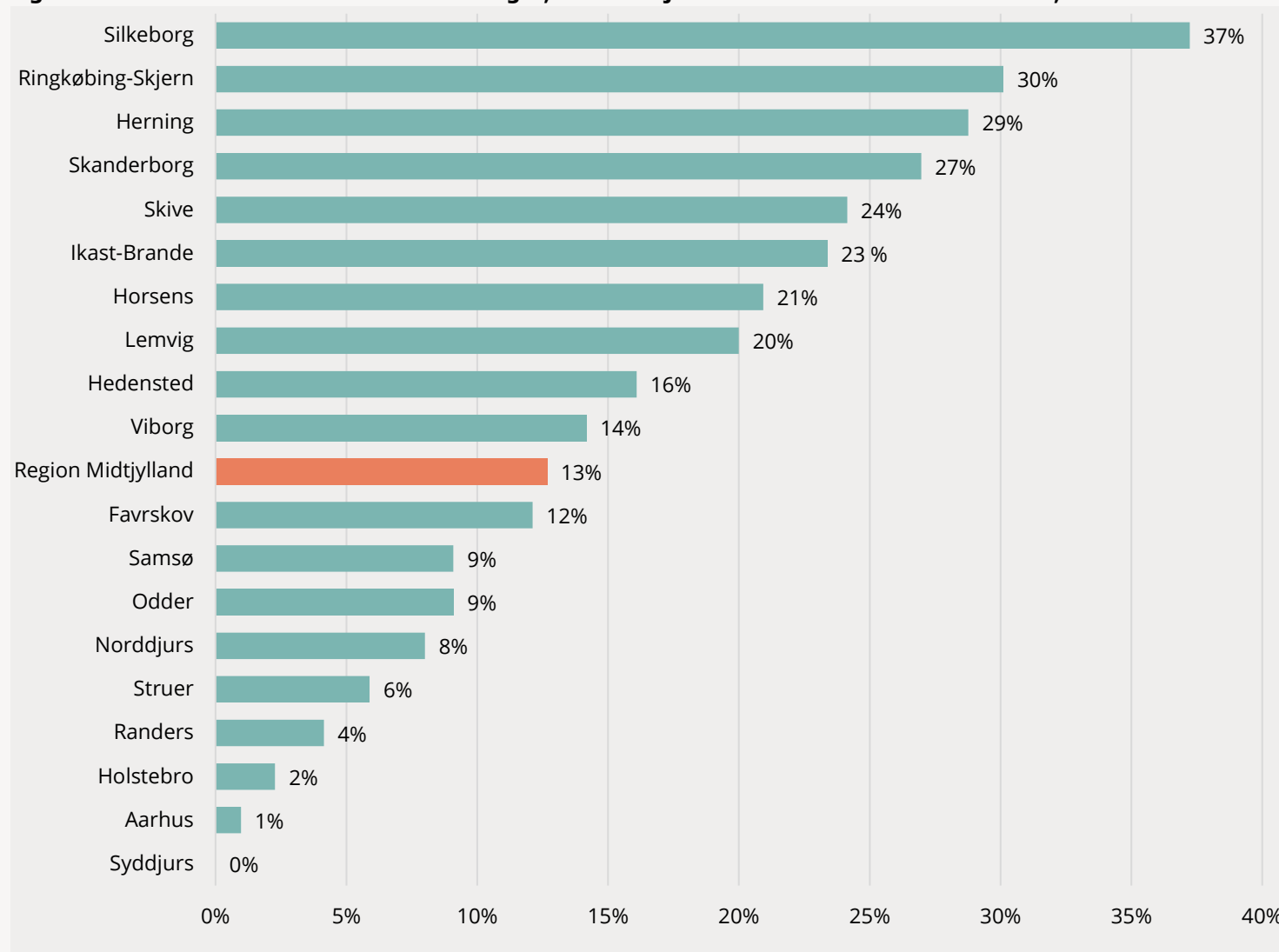
Andelen af vejlede iværksættere og etablerede virksomheder er lavere i dette års Profilanalyse end i tidligere års analyser.

Årsagen er, at Danmarks Statistik har ændret metoden til opgørelsen af aktive virksomheder i Danmark, hvilket har medført at flere virksomheder end tidligere betragtes som aktive virksomheder i de midtjyske kommuner.

Andelen af vejlede iværksættere og etablerede virksomheder i dette års rapport kan derfor ikke sammenlignes med andelen fra tidligere år.

Sammenligning af vejledningsindsatsen over for vækstlaget – lokal erhvervsservice

Figur 6.2. Andel af virksomheder i vækstlaget, der er vejledt i den lokale erhvervsservice, 2023

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og data fra lokal erhvervsservice.

Note: Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der i perioden fra 2020 til 2022 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent og i slutåret havde mindst fem ansatte.

Figuren til venstre viser hvor stor en andel af virksomhederne i vækstlaget (se definition nederst på siden), der har modtaget lokal vejledning i hver af de midtjyske kommuner i 2023.

Det fremgår, at ingen vækstvirksomheder i Syddjurs Kommune modtog vejledning lokalt i 2023. Til sammenligning var tallet 13 pct. for Region Midtjylland.

Som det fremgår, er der stor spredning på tværs af kommunerne.

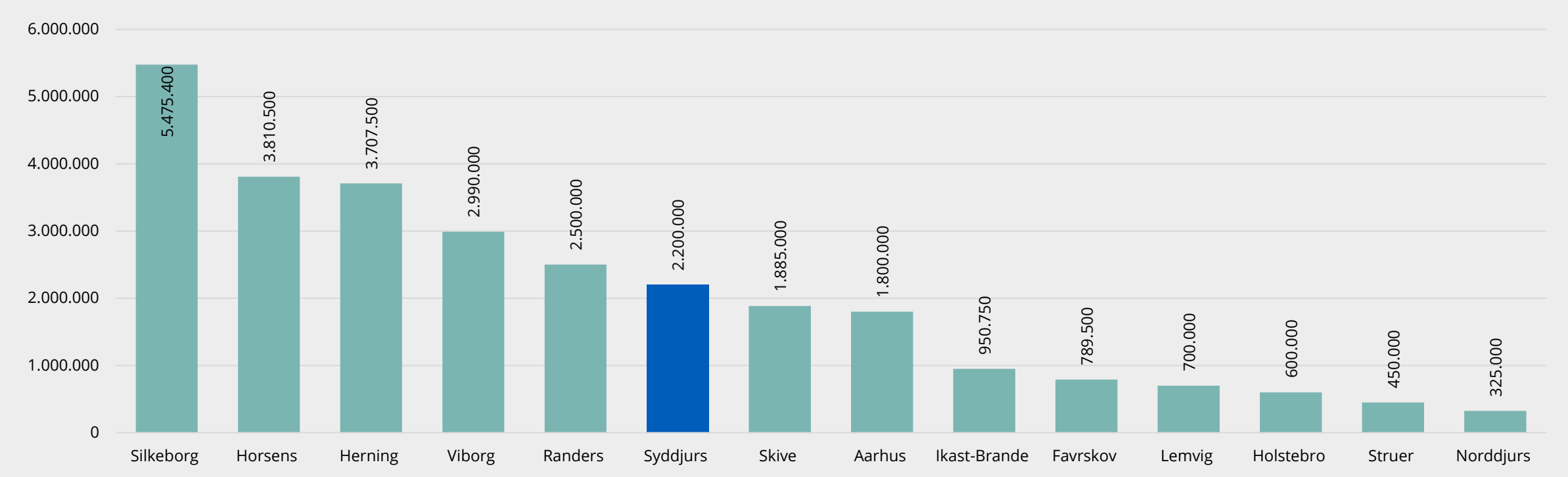
Kommunal bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice, 2023

Omfanget af lokalt vejledte bør naturligvis ses i lyset af de ressourcer, som operatøren af lokal erhvervsservice har til rådighed til erhvervsservice. Det er op til den enkelte kommune at afgøre hvor mange midler, der skal afsættes til lokal erhvervsservice.

Figuren neden for viser størrelsen af bevillingen til den lokale erhvervsserviceoperatør, der i nogle kommuner er Erhvervshus Midtjylland, mens operatøren i andre kommuner er et lokalt erhvervsråd. Operatøren kan også være en enhed i forvaltningen.

Beløbene er oplyst af de enkelte kommuner og dækker i nogle kommuner primært over udgifter til vejledning af førstartere, iværksættere og virksomheder, mens de i andre kommuner også dækker over udgifter til bredere erhvervsfremmeprojekter. Beløbene er derfor ikke direkte sammenlignelige.

Figur 6.3. Kommunal bevilling (kr.) til operatør af lokal erhvervsservice, 2023

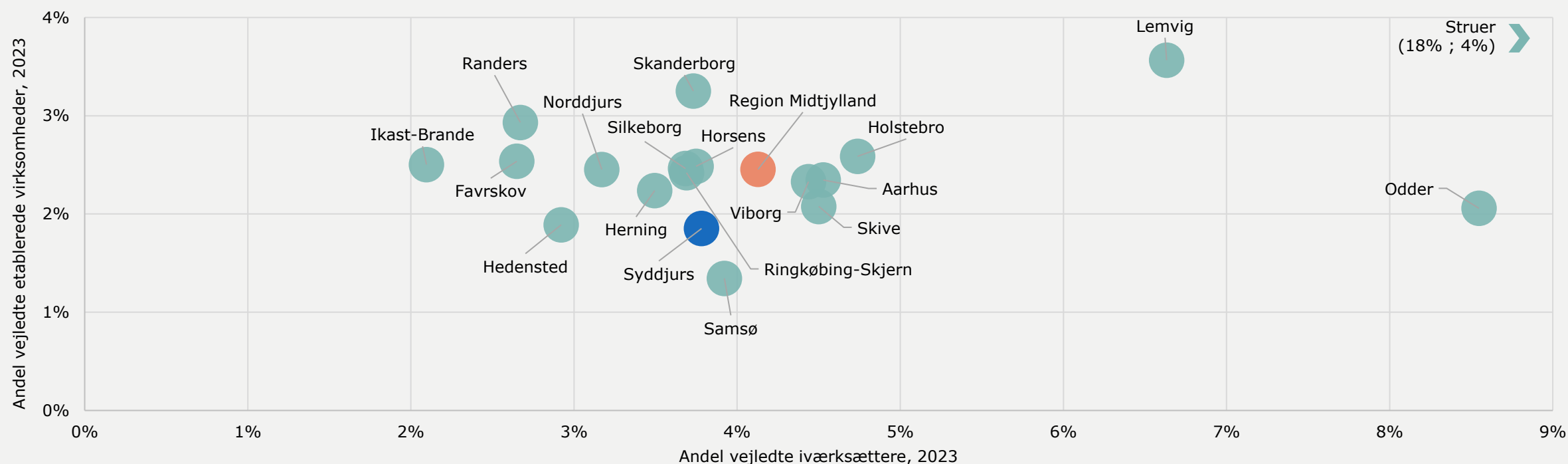
Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra lokal erhvervsservice.
Note: Der er ikke oplysninger om Hedensted, Horsens, Odder, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Syddjurs og Skanderborg Kommuner.

Sammenligning af vejledningsindsatsen i de midtjyske kommuner – specialiseret erhvervsservice

Figuren neden for giver et overblik over, hvor stor en andel af virksomhederne – opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder – der har modtaget specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland. Resultaterne er vist for alle midtjyske kommuner. Det skal understreges, at figuren alene fokuserer på virksomheder, der har modtaget individuel sparring og vejledning. Virksomheder, der alene har deltaget i arrangementer og kollektive forløb, er ikke omfattet af figuren.

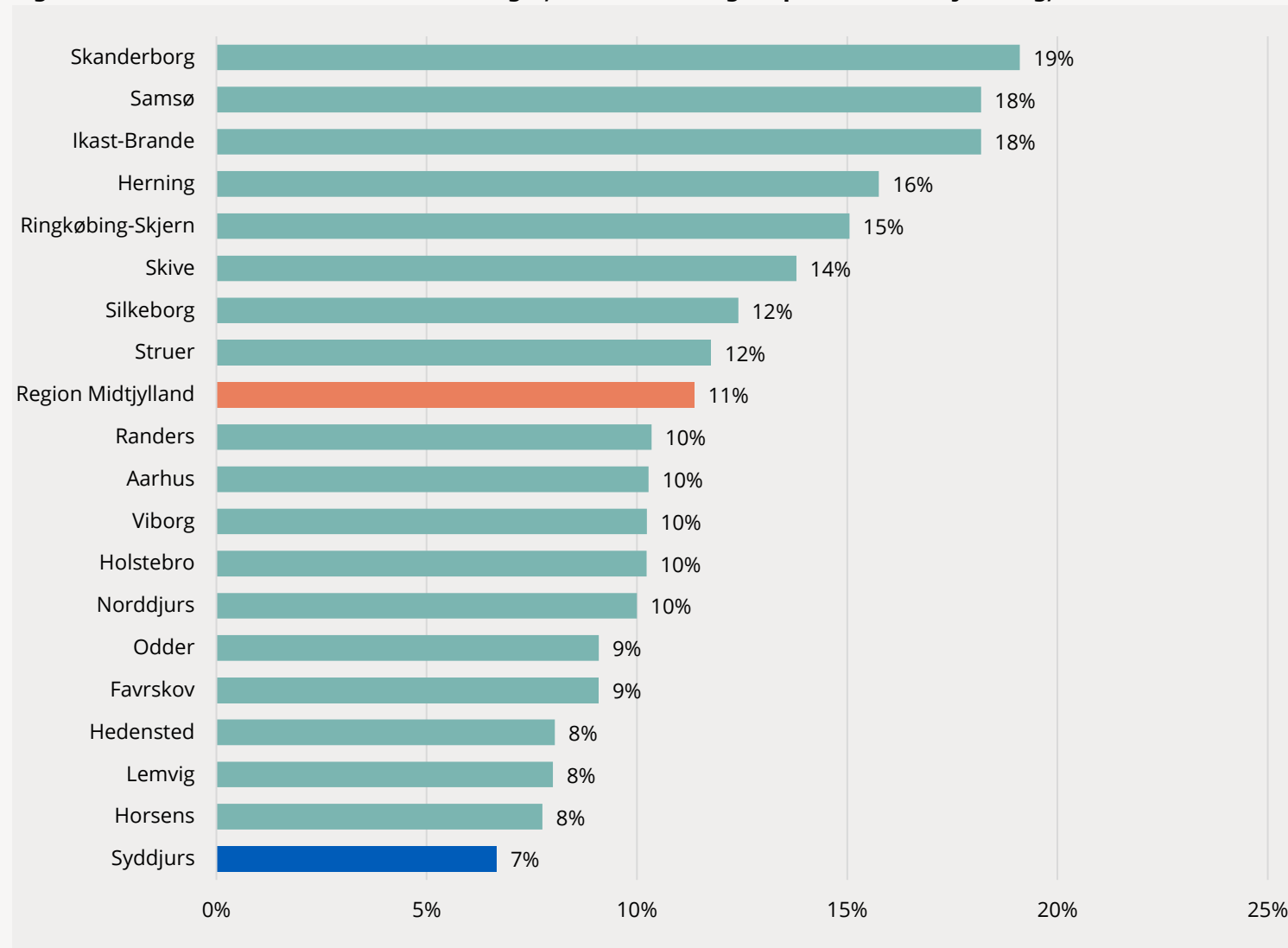
Det fremgår, at andelen af vejledte Syddjurs-iværksættere på dette område var knap fire pct., hvilket var en smule under niveauet for regionen som helhed. Andelen af vejledte etablerede virksomheder lå på knap to pct., hvilket ligeledes var en anelse under tallet for hele Region Midtjylland.

Figur 6.4. Andel virksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning i 2023 opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder

Sammenligning af vejledningsindsatsen over for vækstlaget – specialiseret vejledning

Figur 6.5. Andel af virksomheder i vækstlaget, der har modtaget specialiseret vejledning, 2023

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og data fra Erhvervshus Midtjylland.

Note: Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der i perioden fra 2021 til 2023 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent og i slutåret havde mindst fem ansatte.

Figuren til venstre viser hvor mange virksomheder i vækstlaget, der har modtaget specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland.

I Syddjurs Kommune blev der i 2023 ydet specialiseret vejledning til syv pct. af vækstlaget. Det er den laveste andel blandt de midtjyske kommuner.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Udgivet af Erhvervshus Midtjylland, august 2024.
Udarbejdet i samarbejde med IRIS Group.
Data-/talmateriale leveret af IRIS Group.